

Griffbereit

Familien entdecken gemeinsam
Spiel und Sprache

Υλικό για γονείς¹

Η παρούσα επεξεργασία έγινε τον Μάιο 2020 με την υποστήριξη του Υπουργείου για Παιδιά, Οικογένειες, Πρόσφυγες και Ένταξη του κρατιδίου της Βόρειας Ρηνανίας - Βεστφαλίας (MKFFI) και του Ιδρύματος Auridis GmbH.

Το υλικό επεξεργάστηκαν τα ακόλουθα πρώην Περιφερειακά Κέντρα για την Προώθηση και Ενσωμάτωση Παιδιών και Ενηλίκων από Οικογένειες Μεταναστών (RAA²), τώρα Κοινοτικά Κέντρα Ενσωμάτωσης (Kommunale Integrationszentren)

- RAA Διοικητικής Περιφέρειας Düren
- RAA Διοικητικής Περιφέρειας Aachen
- RAA Aachen
- RAA Gelsenkirchen

καθώς και οι συνοδοί γονέων Gülten Dogan, Sabine Engelmann και Nadja Pazzini με την υποστήριξη του Ιδρύματος Freudenberg GmbH.

Το πρόγραμμα βασίζεται στο πρόγραμμα «Bij de hand», του Ιδρύματος Samenspel με έδρα το Rotterdam της Ολλανδίας.

¹ Με τις εικονογραφήσεις στο παρόν έντυπο δεν επιθυμούμε σε καμιά περίπτωση την αναπαραγωγή ή παγίωση στερεοτύπων. Στόχος μας είναι να απεικονίσουμε στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό τη διαφορετικότητα που υπάρχει στην κοινωνία μας.

² Με το νόμο για την προώθηση της κοινωνικής συμμετοχής και ένταξης στη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία από τον Φεβρουάριο του 2012, το κρατίδιο έθεσε νέα πρότυπα στην πολιτική ένταξης και εκπαίδευσης. Στην § 7 ο νόμος ρυθμίζει την προώθηση Κοινοτικών Κέντρων Ενσωμάτωσης στις περιφέρειες και τις ανεξάρτητες πόλεις.

Το κρατίδιο υποστηρίζει τα Κοινοτικά Κέντρα Ενσωμάτωσης μέσω της Υπηρεσίας Συντονισμού του Κρατιδίου (LaKI), η οποία αποτελείται από το πρώην Γενικό Περιφερειακό Κέντρο της RAA στη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία και τμήματα του Κέντρου Αρμοδιοτήτων για Ένταξη στην Περιφερειακή Κυβέρνηση του Άρνσπεργκ.

περιεχόμενα

Υλικό για γονείς	2
Πρόλογος για γονείς	6
Πρόλογος για συνοδούς γονέων του προγράμματος Griffbereit.....	7
1 Δείχνω.....	9
2 Χτυπάω παλαμάκια	10
3 Κάνω κούνια.....	11
4 Κρύβω αντικείμενα	12
5 Ξεφυλλίζω βιβλία	13
6 Τράμπα τραμπαλίζομαι.....	14
7 Σχεδιάζω.....	15
8 Παρατηρώ ζώα	16
9 Παίζω τύμπανο	17
10 Ανοίγω και κλείνω.....	18
11 Χορεύω	19
12 Πάει ο λαγός να πιεί νερό	20
13 Τουβλάκια Nopper	21
14 Πίνω τσάι	22
15 Μέσα κι έξω.....	23
16 Μιμούμαι	24
17 Βιβλία	25
18 Παιχνίδια αφής	26
19 Ζωγραφίζω	27
20 Τραβάω κουπί.....	28
21 Παίζω με μπαλόνια	29
22 Πυραμίδα με πολύχρωμους κρίκους	30
23 Τραγουδί για το σώμα	31

24	Παίζω με κούκλες, αρκουδάκια και λούτρινα ζωάκια	32
25	Μία βόλτα	33
26	Μάτια, αυτιά, μύτη και στόμα	34
27	Παίζω με χαρτί	35
28	Πάγκος εργασίας για παιδιά	36
29	Κάνω διάφορους ήχους	37
30	Παίζω με τουβλάκια	38
31	Διηγούμαι ιστορίες ζώων	39
32	Τρέξε Μαρία, τρέξε Γιάννη!	40
33a	Αποσυναρμολογώ ένα ξύλινο παζλ	41
33b	Συναρμολογώ ένα ξύλινο παζλ	42
34	Περπατώ πάνω στα πόδια σου	43
35	Κολλάω	44
36	Φυσάω ένα μπαλάκι	45
37	Παιχνίδι ρόλων: Πάμε για ψώνια	46
38	Μαζεύουμε μαζί τα παιχνίδια	47
39	Χόπλα, χόπλα το αλογάκι	48
40	Παίζω με πλαστελίνη	49
41	Παίζω τρενάκι	50
42	Περνάω χάντρες σε κορδόνι	51
43	Κάνω κωλοτούμπα	52
44	Παίζω με τα δάκτυλα του χεριού μου	53
45	Βιβλία με εικόνες	54
46	Ζωγραφίζω με νερομπογιές	55
47	Επιτραπέζιο παιχνίδι λόττο	56
48	Για πιάσε!	57
49	Παιχνίδι μεταμφίεσης	58

50	Πυραμίδα με κυπελλάκια	59
51	Βοηθάω στις δουλειές του σπιτιού.....	60
52	Βλέπω κάτι που εσύ δε βλέπεις	61
53	Memory – Παιχνίδι μνήμης	62
54	Παίζω στην άμμο	63
55	Κυλώ την μπάλα και στοχεύω	64
56	Άκου καλά και ψάξε!	65
57	Μαθαίνω να ντύνομαι	66
58	Φτιάχνω το δικό μου παζλ	67
59	Διηγούμαι την ιστορία του βιβλίου	68
60	Παίζω κουκλοθέατρο με ένα γάντι πλυσίματος ή μια κάλτσα	69
61	Τι ταιριάζει;	70
62	Παίζω με τουβλάκια Lego ή Duplo.....	71
63	Μέρη του σώματος	72
64	Η οικογένειά μου	73

Πρόλογος για γονείς

Αγαπητοί γονείς,

στον παρόντα φάκελο της ομάδας παιχνιδιού «Griffbereit» μπορείτε να συγκεντρώσετε φυλλάδια οδηγιών με ιδέες και προτάσεις παιχνιδιών. Οι προτεινόμενες δραστηριότητες συνδυάζουν το παιχνίδι με τη μάθηση.

Τα φυλλάδια οδηγιών μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στο σπίτι ως βοήθημα για την επανάληψη των δραστηριοτήτων με το παιδί σας.

Δείξτε τα φυλλάδια και στα άλλα μέλη της οικογένειάς σας, ώστε να μπορούν κι αυτά να παίξουν με το παιδί.

Εάν έχετε παρατηρήσεις ή ερωτήσεις σχετικά με τις οδηγίες, μπορείτε να απευθυνθείτε στην επικεφαλή της ομάδας παιχνιδιού που συμμετέχετε.

Ευχόμαστε σε σας και το παιδί σας καλή διασκέδαση!

Πρόλογος για συνοδούς γονέων του προγράμματος Griffbereit

Αγαπητοί συνοδοί γονέων,

συγκεντρώσαμε για εσάς και τους γονείς, που συμμετέχουν στις ομάδες παιχνιδιού «Griffbereit», 64 ιδέες παιχνιδιών. Αυτά τα παιχνίδια μπορούν να τα παίξουν η μητέρα ή ο πατέρας με το παιδί τους. Σας συνιστούμε να παρουσιάσετε και να εξηγήσετε ως παράδειγμα κάποιες δραστηριότητες στις εβδομαδιαίες συναντήσεις που έχετε με τους γονείς. Τα παιχνίδια έχουν σκοπό να είναι διασκεδαστικά για τα παιδιά αλλά ταυτόχρονα να ανοίγουν την όρεξη τους για μάθηση.

Μερικά παιχνίδια είναι κατάλληλα για μικρότερα και άλλα για μεγαλύτερα παιδιά. Εντοπίστε μαζί με τους γονείς ποια παιχνίδια είναι τα καταλληλότερα για τα παιδιά τους. Η σειρά παρουσίασης γίνεται με βάση την ηλικία και τα ενδιαφέροντα των παιδιών. Όλα τα παιχνίδια είναι εξίσου κατάλληλα για αγόρια και κορίτσια.

Οι διαφορετικές γνώσεις και εμπειρίες των γονιών θα πρέπει να ληφθούν υπόψη. Εξηγήστε από την αρχή στους γονείς, ποιες ικανότητες ενισχύει η κάθε δραστηριότητα και ποιος είναι ο στόχος που επιδιώκεται να επιτευχθεί για την ανάπτυξη του παιδιού τους με το κάθε παιχνίδι (π.χ. Αρ. 4 «Κρύβω αντικείμενα» = το παιδί εξασκεί τη μνήμη του και μαθαίνει νέες λέξεις).

Το σημαντικότερο είναι οι γονείς να αφιερώσουν χρόνο για να παίξουν με το παιδί τους και σε δεύτερη θέση έρχεται η ακριβής τήρηση του προγράμματος. Οι γονείς μπορούν να προτείνουν και τις δικές τους ιδέες για παιχνίδια. Είναι πολύ σημαντικό, οι γονείς να μιλάνε και να εξηγούν στα παιδιά τις δραστηριότητες που εκτελούν. Για τα παιδιά είναι ευκολότερο να μάθουν τη γλώσσα, όταν μπορούν να μιλήσουν για όλα όσα κάνουν. Όσο καλύτερα μιλάνε τα παιδιά, τόσο ευκολότερο είναι γι' αυτά να παίξουν με άλλα παιδιά.

Παρακαλούμε εξηγήστε με ιδιαίτερη προσοχή στους γονείς τα ακόλουθα σημεία:

- Οι γονείς θα πρέπει κατά την διεξαγωγή των δραστηριοτήτων να κάνουν προτάσεις στα παιδιά τους και να τα αφήνουν να αποφασίζουν μόνο τους τι θέλουν να κάνουν. Π.χ. Αρ. 4: «Κρύβω αντικείμενα» = «Να κρύψω πολλά αντικείμενα κάτω από το πανί ή μόνο ένα;» Για το παιδί είναι σημαντικό να μπορεί να εξωτερικεύει τις επιθυμίες και τα συναισθήματά του.
- Οι γονείς θα πρέπει να μπορούν να καταλάβουν για ποιο λόγο εκτελούν τις συγκεκριμένες δραστηριότητες όταν παίζουν με το παιδί τους.
- Οι γονείς θα πρέπει να επαινούν το παιδί, όταν αυτό εκτελεί μια πράξη με επιτυχία. Κάθε φυλλάδιο οδηγιών τελειώνει με μια έκφραση «ενθάρρυνσης». Αυτές οι εκφράσεις είναι μόνο προτάσεις.
- Οι γονείς θα πρέπει να ενθαρρύνουν τα παιδιά, όταν αυτά δεν καταφέρνουν κάτι αμέσως.

Στην επόμενη συνάντησή σας με τους γονείς συζητήστε για τις εμπειρίες που συγκέντρωσαν στο παιχνίδι των δραστηριοτήτων με τα παιδιά στο σπίτι. Επαινέστε τους και ενθαρρύνετέ τους να συνεχίσουν την εκτέλεση των δραστηριοτήτων στο σπίτι.

Χρησιμοποιείτε τις συναντήσεις στην ομάδα παιχνιδιού για την παρουσίαση υλικού για παιχνίδια, βιβλία με εικόνες, υλικό για χειροτεχνίες κ.ά. Σας ευχαριστούμε!

Λεπτομερή περιγραφή για την διεξαγωγή ομάδων παιχνιδιού σύμφωνα με το πρόγραμμα Griffbereit μπορείτε να βρείτε στο «Εγχειρίδιο για Συνοδούς Γονέων του προγράμματος Griffbereit» ("Handbuch für Griffbereit-Elternbegleiterinnen"). Αυτό το εγχειρίδιο περιέχει αναλυτικά όλες τις σημαντικές πληροφορίες για το πρόγραμμα.

Καλή επιτυχία στην εφαρμογή των ομάδων γονέων-παιδιών σύμφωνα με το πρόγραμμα Griffbereit!

1 Δείχνω

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να κοιτάζει προσεκτικά προς μια κατεύθυνση
- Να κατανοεί λέξεις
- Αργότερα να επαναλαμβάνει λέξεις

Τι θα χρειαστείτε;

- Το περιβάλλον γύρω σας (π.χ. σπίτι, γειτονιά)

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Πάρτε το παιδί στην αγκαλιά ή στα γόνατά σας.
- Κοιτάξτε στη κατεύθυνση που κοιτάζει το παιδί σας. Τι βλέπει;
- Δείξτε με το δάκτυλό σας το αντικείμενο που βλέπει και πείτε του πως λέγεται.
- Δείξτε τον καναπέ, τη λάμπα, την καρέκλα και κατονομάστε κάθε αντικείμενο.
- Ρωτήστε το παιδί σας: «Πού είναι η λάμπα;», «Που είναι η καρέκλα;»

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Μπράβο, βρήκες τα πάντα που σου έδειξα!

2 Χτυπάω παλαμάκια

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Νέες λέξεις
- Να μιμείται κινήσεις
- Να αισθάνεται το ρυθμό

Τι θα χρειαστείτε;

- Δεν χρειάζονται υλικά.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Καθίστε απέναντι από το παιδί σας και τραγουδήστε μαζί το τραγούδι που ακολουθεί κάνοντας παράλληλα ταιριαστές κινήσεις:

Παλαμάκια παίζετε, κι ο μπαμπάκας έρχεται,
Να του φέρει κατιτί, λουκουμάκια στο χαρτί.

Παλαμάκια παίζετε, κι η μανούλα έρχεται,
να το πάρει αγκαλιά, το μικρούλι της, παιδιά!

Παλαμάκια παλαμάκια, παίζουν όλα τα παιδάκια!
Παλαμάκια και χορό, ντιχτιρντί και ντιχτιρντό!

- Επιλέξτε ένα άλλο τραγουδάκι που ξέρετε, τραγουδήστε το δυνατά και κάντε μαζί με το παιδί σας κινήσεις που ταιριάζουν. Πρόταση για τραγούδι: «Χαρωπά τα δυο μου χέρια τα χτυπώ».

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Σηκώνεις πολύ ψηλά τα χέρια σου!
- Τραγουδάς μαζί μου, μπράβο!

3 Κάνω κούνια

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να κάνει κάτι μαζί με άλλους

Τι θα χρειαστείτε;

- Δεν χρειάζονται υλικά.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Βάλτε το παιδί σας να καθίσει στο πάτωμα.
- Πηγαίνετε από πίσω του, σκύψτε ελαφρώς, λυγίζοντας τα γόνατά σας.
- Βάλτε τα χέρια σας κάτω από τα πόδια του παιδιού, σηκώστε το ψηλά και κρατήστε το καλά.
- Πείτε του πως τώρα θα το κουνήσετε. Κουνήστε το παιδί μπρος-πίσω και δεξιά-αριστερά.
- Τραγουδήστε το «κούνια μπέλα».

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- μιλώντας μαζί του και επαινώντας το.

4 Κρύβω αντικείμενα

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να εξασκεί τη μνήμη του
- Νέες λέξεις

Τι θα χρειαστείτε;

- Ένα μεγάλο μαντήλι
- Διάφορα αντικείμενα που χωράνε κάτω από το μαντήλι

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δώστε στο παιδί σας να πιάσει με τα χέρια του το μαντήλι και τα διάφορα αντικείμενα. Ίσως θέλει να τα βάλει και στο στόμα του, αφήστε το να το κάνει.
- Κρύψτε ένα αντικείμενο, πχ. ένα πλαστικό ποτήρι, κάτω από το μαντήλι.
- Ρωτήστε το παιδί σας: «Που είναι το ποτήρι;»
- Τραβήξτε το μαντήλι ή αφήστε το παιδί σας να το κάνει και πείτε: «ΝΑ το ποτήρι!»
- Επαναλάβετε το παιχνίδι με άλλα αντικείμενα.
- Μπορείτε επίσης να παίξετε το «Κούκου! Τσα!»: Κρύψτε το πρόσωπό σας με τα χέρια σας ή το μαντήλι και πείτε «Κούκου!». Μετά από λίγα δευτερόλεπτα αποκαλύψτε το πρόσωπό σας και φωνάξτε δυνατά «Τσα!».

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Μπράβο, θυμήθηκες πως το ποτήρι ήταν κάτω από το μαντήλι!

5 Ξεφυλλίζω βιβλία

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να αναγνωρίζει λέξεις
- Να διακρίνει εικόνες
- Να εξοικειώνεται με βιβλία

Τι θα χρειαστείτε;

- Βιβλία με φύλλα από χαρτόνι, πλαστικό ή ύφασμα, που έχουν σε κάθε σελίδα μία ή δύο εικόνες

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δώστε στο παιδί σας το βιβλίο και αφήστε το να το ξεφυλλίσει και να το κοιτάξει.
- Δείξτε του τις εικόνες και μιλήστε του για κάθε εικόνα ξεχωριστά.
- Κάντε ερωτήσεις που συνδέονται με τη συγκεκριμένη εικόνα, όπως για παράδειγμα «Πού είναι το παντελόνι;» και στη συνέχεια «Φοράς και συ παντελόνι;»
- Στα πολύ μικρά παιδιά συχνά αρκεί να κοιτάζουν μόνο μια εικόνα.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Είναι πολύ ωραία που κοιτάζουμε μαζί αυτά τα βιβλία!

6 Τράμπα τραμπαλίζομαι

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να κάνει κάτι μαζί με άλλους
- Να κρατά την ισορροπία του

Τι θα χρειαστείτε;

- Δεν χρειάζονται υλικά.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Βάλτε το παιδί σας να καθίσει πάνω στα γόνατά σας και να σας κοιτάζει.
- Κρατήστε το σώμα του σταθερά με τα δύο χέρια.
- Κουνήστε το πάνω-κάτω στο ένα πόδι και μετά στο άλλο.
- Τραγουδήστε:

Τράμπα τραμπαλίζομαι,
Πέφτω και τσακίζομαι,
και χτυπώ στο γόνα μου,
και φωνάζει η νόνα μου!
Μπαμ!

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Ωραία κρατήθηκες, μπράβο σου!

7 Σχεδιάζω

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να κρατά σωστά μία κηρομπογιά ή μία ξυλομπογιά
- Να σχεδιάζει γραμμές και αργότερα κύκλους
- Να είναι δημιουργικό

Τι θα χρειαστείτε;

- Μικρές, χοντρές ξυλομπογιές, κηρομπογιές, κιμωλίες ειδικά σχεδιασμένες για νήπια
- Ένα μεγάλο χοντρό φύλλο χαρτί ή χαρτόνι ή το πεζοδρόμιο

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Πάρτε όλα τα υλικά και καθίστε μαζί με το παιδί σας σε ένα τραπέζι.
- Δώστε στο παιδί σας το χαρτί και τις μπογιές και παρατηρήστε τι θα κάνει με το υλικό.
- Δείξτε στο παιδί σας πώς να σχεδιάζει: τραβήξτε γραμμές και κάντε τελίτσες.
- Σχεδιάστε παρέα με το παιδί σας όσο έχει κέφι (σε αυτή την ηλικία ο χρόνος απασχόλησης περιορίζεται συνήθως σε μερικά λεπτά).
- Στο τέλος κοιτάξτε μαζί το σχέδιο και μιλήστε για το τι βλέπετε.
- Κρεμάστε το σχέδιο σε ένα μέρος που μπορούν να το δουν όλα τα μέλη της οικογένειας.
- Σε περίπτωση που έχει καλό καιρό, μπορείτε να πάτε έξω και να ζωγραφίσετε με τις κιμωλίες πάνω στο πεζοδρόμιο.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Έφτιαξες μία ωραία μπλε γραμμή.
- Μπορείς και κάνεις μόνος/μόνη σου τελίτσες, μπράβο!

8 Παρατηρώ ζώα

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να αναγνωρίζει ζώα από το περιβάλλον γύρω του: Τι εξωτερική εμφάνιση έχουν; Τι κάνουν; Τι ήχους κάνουν; Τι υφή έχουν;
- Να κατονομάζει ζώα και τα μέρη των σωμάτων τους

Τι θα χρειαστείτε;

- Κατοικίδια ζώα ή επισκεφτείτε έναν ζωολογικό κήπο, όπου υπάρχουν πολλά και διαφορετικά ζώα.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Πλησιάστε μαζί με το παιδί σας ένα ή περισσότερα ζώα κι εφόσον πρόκειται για ήμερο ζώο, χαϊδέψτε το.
- Πείτε στο παιδί σας για ποιο ζώο πρόκειται.
- Μιμηθείτε τις φωνές των ζώων και ενθαρρύνετε και το παιδί σας να το προσπαθήσει.
- Τραγουδήστε μαζί με το παιδί σας το τραγουδάκι «Όταν θα πάω κυρά μου στο παζάρι».
- Δείξτε το κεφάλι, τα πόδια, την ουρά και το σώμα ενός ζώου και περιγράψτε σε τι χρησιμεύουν (για παράδειγμα το ζώο αυτό τρώει με το στόμα, στέκεται στα πόδια του, κουνάει την ουρά του και διώχνει τις μύγες).
- Προσπαθήστε να καταλάβετε τι ενδιαφέρει το παιδί σας ιδιαίτερα και πείτε του για αυτό περισσότερες ιστορίες.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Ωραία που χαϊδεύεις απαλά το σκυλάκι. Του αρέσει πολύ!
- Κάνεις τέλεια το προβατάκι: μπеее, μπеее!

9 Παίζω τύμπανο

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να παράγει διάφορους ήχους με ένα ξυλάκι ή μία κουτάλα
- Να αναγνωρίζει διαφορετικούς ήχους: κάτι που είναι σημαντικό για την εκμάθηση της γλώσσας

Τι θα χρειαστείτε;

- Ένα μεταλλικό δοχείο με καλά κλεισμένο καπάκι, γεμισμένο ίσως με ρύζι ή ξηρά μπιζέλια. Αν έχετε, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε και ένα τύμπανο.
- Ένα ξυλάκι ή μια κουτάλα

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Βάλτε στο δοχείο ρύζι ή ξηρά μπιζέλια και κλείστε καλά το καπάκι.
- Δώστε το στο παιδί σας να παίξει: Μπορεί να το κουνάει πάνω-κάτω, να το τσουλάει ή να το χτυπά με την κουτάλα ή το ξυλάκι.
- Δείξτε του πως μπορούμε να χτυπάμε δυνατά και απαλά το δοχείο ή το τύμπανο λέγοντας συγχρόνως «δυνατά» - «απαλά».
- Δείξτε του πως μπορούμε να χτυπάμε το πάτωμα, το τραπέζι ή κάποιο άλλο αντικείμενο.
- Το παιδί μπορεί να προσπαθήσει να μιμηθεί τους ήχους που ακούει.
- Χτυπήστε μαζί με το παιδί σας δυνατά τα πόδια σας στο πάτωμα (Προσοχή στα ενοικιαζόμενα σπίτια και διαμερίσματα να μην κάνετε πολύ θόρυβο).

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Μπράβο, πολύ καλά το κάνεις αυτό!
- Μπορείς κιόλας να χτυπάς δυνατά και απαλά στο πάτωμα.

10 Ανοίγω και κλείνω

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να κινεί στοχευμένα τα χέρια και τα δάκτυλα των χεριών του
- Διαφορετικούς τρόπους να ανοίγει και να κλείνει αντικείμενα
- Να χρησιμοποιεί το μυαλό του
- Τις λέξεις «ανοίγω» και «κλείνω»

Τι θα χρειαστείτε;

- Διάφορα αντικείμενα που ανοίγουν και κλείνουν με διαφορετικό τρόπο, όπως π.χ. ένα σπιρτόκουτο, ένα χάρτινο κουτί με καπάκι, ένα μεταλλικό κουτί μπισκότων, ένα δοχείο με ενσωματωμένο καπάκι

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δώστε στο παιδί σας τα διάφορα κουτιά και τα δοχεία να τα κοιτάξει προσεκτικά.
- Δείξτε στο παιδί σας πως ανοίγουν και κλείνουν τα διάφορα κουτιά και δοχεία.
- Κάθε φορά που ανοίγετε ένα καπάκι πείτε «ανοίγω», κάθε φορά που το κλείνετε «κλείνω».
- Βοηθήστε το παιδί σας να ανοίξει και να κλείσει ένα κουτάκι καθοδηγώντας τα χέρια του.
- Όταν το παιδί σας μάθει να ανοίγει και να κλείνει κάτι μόνο του, ενδεχομένως να θέλει να το επαναλάβει αρκετές φορές.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Ναι, έτσι ακριβώς ανοίγουμε το δοχείο!
- Κλείσε την πόρτα! Μπράβο σου! Μπορείς κιόλας να κλείνεις την πόρτα.

11 Χορεύω

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να ακούει προσεκτικά
- Να ξεχωρίζει το ρυθμό
- Να κινείται σύμφωνα με το ρυθμό

Τι θα χρειαστείτε;

- Μουσική

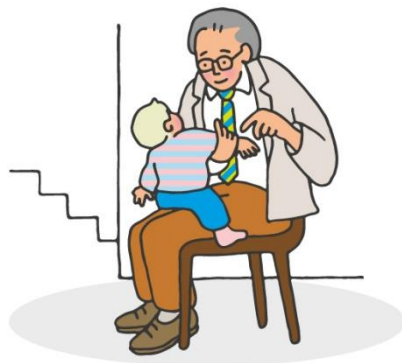
ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Βάλτε μουσική ή τραγουδήστε.
- Πάρτε το παιδί σας αγκαλιά ή κρατήστε το από τα χέρια.
- Χορέψτε μαζί με το παιδί σας.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Τι ωραία που χορεύουμε εμείς οι δυο μαζί!

12 Πάει ο λαγός να πιεί νερό

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να κάνει κάτι μαζί με άλλους

Τι θα χρειαστείτε;

- Δεν χρειάζονται υλικά.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Βάλτε το παιδί σας να καθίσει πάνω στα γόνατά σας και να σας κοιτάζει.
- «Περπατήστε» με τα δύο δάκτυλα (δείκτης και μεσαίο δάκτυλο) του χεριού σας πάνω στο σώμα του από τα δάκτυλα των ποδιών μέχρι το λαιμό του τραγουδώντας:

Πάει ο λαγός να πει νερό
Στου/Στης (όνομα του παιδιού) το λαιμό!

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Για να δούμε, μπορείς να παίξεις κι εσύ το παιχνίδι με το λαγό;
- Τέλεια, τα κατάφερες μια χαρά!

13 Τουβλάκια Nopper

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να εξασκεί την κίνηση χεριών και ποδιών
- Να κατανοεί τον τρόπο και να σκέφτεται λογικά όταν συναρμολογεί κάτι
- Να συντονίζει μάτια και χέρια

Τι θα χρειαστείτε;

- Πλαστικά μεγάλα τουβλάκια nopper για νήπια

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Αφήστε το παιδί σας να παίξει ελεύθερα με τα τουβλάκια. Καθήστε δίπλα του και παρακολουθήστε το.
- Δείξτε του πως μπορεί να ενώνει τα κομμάτια.
- Βάλτε το ένα τουβλάκι πάνω στο άλλο, ώστε το παιδί να καταλάβει, ότι μπορούν να ενωθούν μεταξύ τους.
- Επαναλάβετε τη διαδικασία. Ίσως προσπαθήσει να σας μιμηθεί.
- Αποσυναρμολογήστε τα κομμάτια κι εξηγήστε στο παιδί τι κάνετε για να καταλάβει.
- Αν θέλει και το παιδί σας να αποσυνδέσει κάποια τουβλάκια, βοηθήστε το.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Ναι, τράβα γερά και τα τουβλάκια θα ξεκολλήσουν!
- Μπράβο, βάλε και άλλο ένα τουβλάκι από πάνω! Τα κατάφερες!

14 Πίνω τσάι

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να προσποιείται και να επινοεί κάτι
- Να παίζει με άλλους και να μιλάει

Τι θα χρειαστείτε;

- Πλαστικά φλιτζανάκια ή ποτηράκια
- Κουταλάκια
- Μία μικρή κανάτα

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δείξτε στο παιδί σας τα φλιτζανάκια, τα κουταλάκια και την κανάτα και εξηγήστε του τι κάνουμε με αυτά τα αντικείμενα.
- Κάντε πως ρίχνετε τσάι σε ένα φλιτζανάκι και το πίνετε.
- Κάντε πως ρίχνετε τσάι σε άλλο φλιτζανάκι και δώστε το στο παιδί σας λέγοντας: «Κοίτα, ένα φλιτζανάκι τσάι. Θέλεις και σύ να πιείς ένα φλιτζανάκι τσάι;»
- Παρακαλέστε το παιδί σας να σας βάλει λίγο τσάι από τη κανάτα στο φλιτζανάκι και κάντε πως πίνετε.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Τι νόστιμο που είναι το τσάι που μου έδωσες! Θα ήθελα να πιώ ακόμη ένα φλιτζανάκι.
- Ωραία που βάζεις το τσάι στο φλιτζανάκι! Σε ποιόν θα δώσεις αυτό το φλιτζανάκι;

15 Μέσα κι έξω

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να εκπαιδεύει το μυαλό του
- Να χρησιμοποιεί τις λέξεις «μέσα» και «έξω»

Τι θα χρειαστείτε;

- Ένα μεγάλο χαρτοκιβώτιο με διάφορα αντικείμενα: πλαστικά ποτηράκια, κουταλάκια, άδεια βαζάκια

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δείξτε στο παιδί σας όλα τα αντικείμενα και αφήστε το να παίξει με αυτά όση ώρα θέλει.
- Βάλτε τώρα το κουτάλι μέσα στο ποτήρι και το ποτήρι με το κουτάλι μέσα σε ένα βάζο.
- Εξηγήστε στο παιδί σας: «Κοίτα τι κάνω: Βάζω το κουτάλι ΜΕΣΑ στο ποτήρι και τώρα βάζω το ποτήρι ΜΕΣΑ στο βαζάκι!»
- Παρακαλέστε το παιδί σας να βάλει το βαζάκι ΜΕΣΑ στο χαρτοκιβώτιο. Βοηθήστε το, αν χρειάζεται βοήθεια.
- Στη συνέχεια βγάλτε όλα τα αντικείμενα από το χαρτοκιβώτιο λέγοντας: «Τώρα βγάζω όλα τα πράγματα ΕΞΩ από το χαρτοκιβώτιο.»
- Κάντε την άσκηση τώρα μαζί με το παιδί σας, βάζοντας όλα τα αντικείμενα ΜΕΣΑ στο χαρτοκιβώτιο και βγάζοντάς τα πάλι ΕΞΩ από το χαρτοκιβώτιο. Μην ξεχνάτε να εξηγείτε κάθε φορά τι κάνετε και να χρησιμοποιείτε τις λέξεις ΜΕΣΑ και ΕΞΩ.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Πολύ ωραία κρατάς το ποτήρι! Βάλτο τώρα ΜΕΣΑ στο χαρτοκιβώτιο. Βγάλε το κουτάλι ΕΞΩ από το ποτήρι. Μπράβο σου, τα κατάφερες!

16 Μιμούμαι

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να παρατηρεί προσεκτικά
- Να μιμείται κινήσεις

Τι θα χρειαστείτε;

- Δεν χρειάζονται υλικά.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Χαιρετίστε το παιδί σας και ρωτήστε το: «Μπορείς και συ να χαιρετίσεις όπως χαιρετώ εγώ; Για δείξε μου πως το κάνεις!»
- Μετά κάντε κάποια άλλη κίνηση με τα χέρια σας και πείτε στο παιδί σας να σας μιμηθεί.
- Παρατηρήστε το παιδί σας και μιμηθείτε μια από τις κινήσεις του.
- Τραγουδήστε κάποιο τραγούδι που να ταιριάζει, όπως για παράδειγμα:

Ένα δύο, ένα δυο,
Κάνε ό,τι κάνω εγώ,
Χτύπα τα χεράκια σου, κλείσε τα ματάκια σου. (2 φορές)
Ένα δύο, ένα δυο,
Κάνε ό,τι κάνω εγώ,
Τράβηξε τ' αυτάκια σου, πιάσ' τα μαγουλάκια σου. (2 φορές)

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Μπορείς και κάνεις ό,τι κάνω και εγώ. Μπράβο σου!
- Τώρα μπορείς να χαιρετάς, να χτυπάς παλαμάκια, να κλείνεις τα ματάκια σου, να τραβάς τα αυτάκια και να πιάνεις τα μαγουλάκια σου. Μπράβο σου!

17 Βιβλία

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να κοιτάζει εικόνες και βιβλία
- Να ακούει προσεκτικά τι του λένε
- Να κατανοεί τη γλώσσα

Τι θα χρειαστείτε;

- Ένα βιβλίο με θέμα το ντύσιμο

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Καθίστε στον καναπέ, πάρτε το παιδί σας αγκαλιά ή βάλτε το να καθίσει δίπλα σας.
- Δώστε του το βιβλίο να το ξεφυλλίσει και να δει τις εικόνες.
- Πείτε του τι δείχνουν οι εικόνες και επινοείστε κάποια ιστορία που να ταιριάζει. Μην αναφέρεστε μόνο σε μεμονωμένα ρούχα.
- Δείχνοντας ρούχα που εμφανίζονται στις εικόνες, ρωτήστε το παιδί: «Πού είναι το δικό σου πουκάμισο;»
- Αφήστε το παιδί να ξεφυλλίσει μόνο του το βιβλίο.
- Αν το παιδί σας δεν πει σωστά μια λέξη, επαναλάβετε την σωστά σε μία ολόκληρη πρόταση. Αν το παιδί πει για παράδειγμα «τεόνι» (αντί για παντελόνι), τότε πείτε εσείς τονίζοντας τις συλλαβές: «Ναι, σωστά, αυτό είναι ένα πα-ντε-λό-νι!»

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Τι ωραία που κοιτάζεις το βιβλίο!
- Μπορείς κιόλας και αλλάζεις σελίδες μόνος/μόνη σου!

18 Παιχνίδια αφής

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να ψηλαφίζει με τα χέρια του

Τι θα χρειαστείτε;

- Αντικείμενα από διαφορετικά υλικά, όπως π.χ. από μαλλί, πλαστικό, ξύλο, (χοντρό) γυαλί, μέταλλο

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Απλώστε όλα τα αντικείμενα (στο πάτωμα ή πάνω στο τραπέζι), για παράδειγμα ένα κασκόλ ή ένα λούτρινο ζωάκι, ένα πλαστικό δοχείο, ένα μπιμπερό, ένα κουταλάκι κ.ά.
- Ψηλαφίστε μαζί με το παιδί σας τα αντικείμενα με τα χέρια και ακουμπήστε τα στα μάγουλά σας.
- Μιλήστε στο παιδί σας για τα αντικείμενα αυτά, κατονομάστε τα και πείτε του τι αφή έχουν και πως τα νοιώθουμε. Εξηγήστε του τη διαφορά «μαλακό-σκληρό», «ζεστό-κρύο», «απαλό-άγριο», «ευχάριστο-μη ευχάριστο».

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Το ακούμπησες στη μύτη σου; Καλή ιδέα! Πως το νοιώθεις;
- Αυτό είναι κρύο, σωστά!

19 Ζωγραφίζω

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να κάνει συγκεκριμένες κινήσεις με τα χέρια του
- Να συντονίζει χέρια και μάτια
- Να εκφράζεται δημιουργικά, να χρησιμοποιεί τη φαντασία του

Τι θα χρειαστείτε;

- Μία πλαστική ζελατίνα ως επιφάνεια εργασίας (π.χ. μία σακούλα απορριμμάτων)
- Ένα φύλλο εφημερίδας ή άλλο χαρτί για να ζωγραφίσετε πάνω
- Ένα πλατύ πινέλο με κοντή λαβή
- Μπογιά αραιωμένη σε νερό μέσα σε ένα χαμηλό πλαστικό ποτηράκι
- Μια πλαστική σακούλα απορριμμάτων και ένα ψαλίδι

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Καλύψτε το τραπέζι με την πλαστική ζελατίνα και εξηγήστε στο παιδί τι θέλετε να κάνετε.
- Κάντε στη σακούλα απορριμμάτων τρεις τρύπες (μία για το κεφάλι και δύο για τα χέρια) και φορέστε τη στο παιδί σας ως «ποδιά».
- Τοποθετήστε στο τραπέζι την εφημερίδα, την μπογιά και το πινέλο.
- Βουτήξτε το πινέλο στην μπογιά και ζωγραφίστε πάνω στο χαρτί μια χοντρή πιτσιλιά ή μία μεγάλη γραμμή.
- Δώστε το πινέλο στο παιδί σας. Αν χρειαστεί, βοηθήστε το να βουτήξει το πινέλο στην μπογιά και να ζωγραφίσει. Αφήστε το όμως να δοκιμάσει και μόνο του να ζωγραφίσει.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Τι όμορφη κόκκινη πιτσιλιά που έφτιαξες!

20 Τραβάω κουπί

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Νέες λέξεις
- Να συνεργάζεται στο παιχνίδι

Τι θα χρειαστείτε;

- Δεν χρειάζονται υλικά.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Βάλτε το παιδί σας να καθίσει αντικριστά στο πάτωμα, έτσι ώστε ό ένας να βλέπει τον άλλο.
- Αλληλοκρατηθείτε από τα χέρια.
- Προσποιηθείτε πως κάθεστε σε βάρκα και τραβάτε κουπί: Κουνήστε το πάνω μέρος του σώματος μπρος-πίσω τραβώντας συγχρόνως τα χέρια του παιδιού σας.
- Κατά διαστήματα αλλάξτε το ρυθμό και κουνηθείτε μία αργά μία γρήγορα. Αν θέλετε μπορείτε και να τραβήξετε μόνο το δεξί ή μόνο το αριστερό χέρι του παιδιού σας. Έτσι κάνετε κουπί μόνο από τη μία πλευρά.
- Πείτε κάποια ιστορία ή τραγουδήστε μαζί το «Βγαίνει η βαρκούλα».

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Κάνεις πολύ καλό κουπί, μπράβο σου!

21 Παίζω με μπαλόνια

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να ανακαλύπτει διάφορους τρόπους να παίζει με ένα αντικείμενο
- Να κάνει πιο σίγουρες κινήσεις

Τι θα χρειαστείτε;

- Ένα ή περισσότερα μπαλόνια
- Προαιρετικά ένα κομμάτι σπάγκο

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Φουσκώστε το μπαλόνι και αφήστε στη συνέχεια τον αέρα να βγει σιγά σιγά τραβώντας το στόμιο, έτσι ώστε να ακουστεί ένας θόρυβος που μοιάζει με σφύριγμα.
- Φουσκώστε το μπαλόνι και αφήστε το να πετάξει.
- Φουσκώστε το μπαλόνι και δέστε το με σπάγκο ή κάντε έναν κόμπο. Μην το παραφουσκώνετε για να μη σκάσει.
- Δώστε το μπαλόνι στο παιδί σας και αφήστε το να κάνει με αυτό ό,τι θέλει: να το αγγίξει, να το μυρίσει, να του ρίξει γροθιά, να το τσιμπήσει, να το πιάσει και να το κρύψει. Μην ξεχνάτε όμως να του λέτε πάντα, τι ακριβώς κάνει.
- Παίξτε τώρα μαζί με το παιδί σας χτυπώντας εναλλάξ το μπαλόνι.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Πω πω, τι ψηλά που πετάς το μπαλόνι!
- Τι καλά που πιάνεις το μπαλόνι, μπράβο σου!

22 Πυραμίδα με πολύχρωμους κρίκους

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να χρησιμοποιεί στοχευμένα τα χέρια του
- Να ξεχωρίζει τα διαφορετικά μεγέθη και χρώματα των κρίκων
- Να συντονίζει μάτια και χέρια και να εξασκείται στο «βλέπω» και «κάνω»

Τι θα χρειαστείτε;

- Μία πυραμίδα με πολύχρωμους κρίκους

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δώστε στο παιδί σας την πυραμίδα να παίξει μαζί της όσο θέλει.
- Δείξτε στο παιδί σας πως στοιβάζονται οι κρίκοι πάνω στη βάση (σε αυτή τη φάση η σωστή σειρά δεν είναι ακόμη σημαντική).
- Δοκιμάστε μαζί με το παιδί σας να βάλετε τους κρίκους τον έναν πάνω στον άλλο ή απλώς να τους κυλίσετε.
- Εξηγήστε τι κάνετε.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Ναι, μπορείς να βάλεις τον κρίκο και πάνω στο κεφάλι σου!
- Έφτιαξες μία ωραία πυραμίδα!
- Μπορείς να κυλάς τους κρίκους πολύ καλά, μπράβο σου!

23 Τραγούδι για το σώμα

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να κατονομάζει τα διάφορα μέρη του σώματος
- Να κινείται στο ρυθμό της μουσικής

Τι θα χρειαστείτε;

- Ένα τραγούδι

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Σταθείτε και οι δύο αντικριστά.
- Τραγουδήστε το τραγούδι «Κεφάλι, ώμοι, γόνατα και δάκτυλα» ή όποιο άλλο τραγουδάκι γνωρίζετε που αναφέρεται στα μέρη του σώματος, κάνοντας πάντα τις ανάλογες κινήσεις.

Κεφάλι, ώμοι, γόνατα και δάκτυλα.
 Κεφάλι, ώμοι, γόνατα και δάκτυλα.
 Ματάκια, αυτάκια, στόμα και μυτούλα.
 Κεφάλι, ώμοι, γόνατα και δάκτυλα.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Τραγουδάς πολύ ωραία! Ναι, κάνε ό, τι κάνω και εγώ!
- Έμαθες κάποια μέρη του σώματός σου. Τέλεια!

24 Παίζω με κούκλες, αρκουδάκια και λούτρινα ζωάκια

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να αναπαριστά μέσα από το παιχνίδι γεγονότα που το απασχολούν
- Να μπαίνει σε άλλους ρόλους και να δοκιμάζει άλλες συμπεριφορές μέσα από το παιχνίδι
- Να σχηματίζει λέξεις και προτάσεις

Η άσκηση είναι σημαντική και για αγόρια, όχι μόνο για κορίτσια!

Τι θα χρειαστείτε;

- Διάφορες κούκλες (αγόρια και κορίτσια), λούτρινα ζωάκια, αρκουδάκια
- Ένα μικρό πιατάκι και ένα κουταλάκι γλυκού (συνηθισμένα οικιακά αντικείμενα)
- Ένα πανί, μία πετσέτα και ένα γάντι πλυσίματος

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Αρχικά μπορείτε να αφήσετε το παιδί σας να παίξει ελεύθερα με την κούκλα ή το λούτρινο ζωάκι.
- Αν το παιδί σας παίζει μόνο του με την κούκλα/το λούτρινο ζωάκι, μην παρεμβαίνετε. Αν δυσκολεύεται, δώστε του ερεθίσματα, όπως για παράδειγμα «Η κούκλα/το λούτρινο ζωάκι σου δεν πεινάει;». Πάρτε το πιατάκι και το κουταλάκι και κάντε πως ταΐζετε την κούκλα/το λούτρινο ζωάκι.
- Δείξτε επίσης στο παιδί σας πως μπορούμε να φασκιώσουμε την κούκλα ή να την ντύσουμε και να την ξεντύσουμε.
- Όταν παίζετε μαζί, να συνοδεύετε τις κινήσεις σας με λόγια.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Θα δώσεις στην κούκλα σου κάτι νόστιμο να φάει;
- Αγαπάς πολύ την κούκλα/το λούτρινο ζωάκι σου.
- Έχεις δώσει στην κούκλα/στο λούτρινο ζωάκι σου κάποιο όνομα;
- Πολύ ωραίο όνομα!

25 Μία βόλτα

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Όταν περπατά, να ακολουθεί μια κατεύθυνση
- Λέξεις και προτάσεις για πράγματα που βλέπει

Τι θα χρειαστείτε;

- Δεν χρειάζονται υλικά.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Περπατήστε με το παιδί σας μέσα στο σπίτι ή έξω.
- Παρατηρήστε πού κοιτάζει το παιδί σας και πείτε κάτι σχετικά με αυτό που βλέπει:

«Εκεί είναι έξω. Θέλεις να κοιτάξουμε έξω; Τι βλέπεις εκεί πέρα, ένα δέντρο, ένα σκυλάκι; Το σκυλάκι περπατάει. Το σκυλάκι έχει μία ουρά. Τη βλέπεις; Κοίτα, τώρα κουνάει την ουρά του. Τι ακούς εκεί; Ένα αυτοκίνητο; Κοίτα, τι μεγάλο αυτοκίνητο!»

- Αν μιλάτε στο παιδί σας πολύ στη γλώσσα που εσείς γνωρίζετε καλύτερα, τότε αυτό μαθαίνει να μιλάει καλά.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Τέλεια, μπορείς κιόλας να περπατάς πολύ μακριά.
- Μπράβο, μπορείς ήδη να μιλάς πάρα πολύ καλά μαζί μου!

26 Μάτια, αυτιά, μύτη και στόμα

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να κατονομάζει μέρη του προσώπου
- Εάν χρησιμοποιείτε κάποιο βιβλίο, το παιδί συνηθίζει τα βιβλία: ό,τι υπάρχει στα βιβλία, υπάρχει και στην πραγματικότητα.

Τι θα χρειαστείτε;

- Δεν χρειάζονται οπωσδήποτε υλικά, μπορείτε όμως να χρησιμοποιήσετε ένα βιβλίο ή εικόνες που απεικονίζουν πρόσωπα ή ακόμη και κούκλες.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Ξεκινήστε δείχνοντας στο παιδί σας μέρη του προσώπου που πιθανόν γνωρίζει ήδη και πείτε του τι κάνει κανείς με αυτά: «Τι μπορώ να κάνω με το στόμα μου; Να μιλάω ή να τρώω.»
- Δείξτε το αυτί σας και πείτε: «Αυτό είναι το αυτί μου. Κι εσύ έχεις ένα αυτί.» Έπειτα δείξτε το αυτί του παιδιού σας και πείτε: «Αυτό είναι το δικό σου αυτί. Και τι κάνεις με το αυτί; Σωστά. Ακούς!»
- Επαναλάβετε την άσκηση. Στόχος είναι, το παιδί σας να μπορεί να δείξει μόνο του το αυτί και να πει τη λέξη «αυτί».
- Επαναλάβετε την άσκηση δείχνοντας τα μάτια, τη μύτη και το στόμα. Αν το παιδί διασκεδάζει με αυτό το παιχνίδι, δείξτε του επίσης το μάγουλο και το σαγόνι.
- Μπορείτε να δείξετε τα μέρη του προσώπου χρησιμοποιώντας επίσης μια εικόνα προσώπου από ένα βιβλίο, μία φωτογραφία ή το πρόσωπο μιας κούκλας.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Σωστά! Αυτό είναι το αυτί! (Ακόμη και αν το παιδί σας δεν μπορεί να προφέρει ακόμη τη λέξη «αυτί» και το πει ίσως «ατί», εσείς πρέπει να του λέτε πάντα την ορθή λέξη, για να την ακούει.)

27 Παίζω με χαρτί

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Ανακαλύπτει την υφή του χαρτιού και πόσα πράγματα μπορούμε να κάνουμε με αυτό
- Να χρησιμοποιεί στοχευμένα τα χέρια του
- Να ακούει τις διαφορές ανάμεσα σε διαφορετικούς ήχους: κάτι που βοηθάει στην εκμάθηση της γλώσσας
- Διαφορετικά σχήματα και μεγέθη

Τι θα χρειαστείτε;

- Διάφορα χαρτικά, όπως π.χ. μία άδεια χάρτινη σακούλα, έναν χρησιμοποιημένο φάκελο, ένα διαφημιστικό φυλλάδιο, μία παλιά εφημερίδα ή μια λευκή κόλλα χαρτιού

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δώστε στο παιδί σας τα χαρτικά να τα εξετάσει και να τα πιάσει με τα χέρια.
- Εξηγήστε του τι κάνει με το χαρτί.
- Δείξτε του τι άλλο μπορεί να κάνει με το χαρτί, όπως για παράδειγμα να το κάνει ρολό και να το χρησιμοποιήσει ως χωνί μέσω του οποίου μπορεί να μιλήσει. Μπορεί επίσης να βάλει κάτι μέσα στο χωνί και να βγεί από την άλλη μεριά, να το τσαλακώσει, να το σκίσει, να το διπλώσει ή να το ζωγραφίσει.
- Κάντε από το χαρτί μία μπαλίτσα και κυλήστε την.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Δοκίμασε άλλη μία φορά!
- Μπορείς και κάνεις πολλούς διαφορετικούς ήχους με το χαρτί!
- Πολύ καλή ιδέα! Και έτσι γίνεται!

28 Πάγκος εργασίας για παιδιά

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να κάνει στοχευμένες κινήσεις με τα χέρια και τα δάκτυλά του
- Να συντονίζει μάτια και χέρια, δηλ. να εξασκεί «το βλέπω» και «το κάνω»
- Να εμπλουτίσει και να συμπληρώσει το λεξιλόγιό του
- Να γνωρίσει καινούργια αντικείμενα
- Τα κορίτσια μαθαίνουν ισότιμα

Τι θα χρειαστείτε;

- Έναν πάγκο εργασίας για παιδιά

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δώστε στο παιδί σας τον πάγκο εργασίας για παιδιά και τα διάφορα εργαλεία. Αφήστε το να παίξει μόνο του.
- Δείξτε και εξηγήστε του ποια είναι τα εργαλεία και ποιο το υλικό.
- Δείξτε του για ποιο σκοπό χρησιμοποιούμε ποιο εργαλείο και ποιο υλικό, για παράδειγμα το σφυρί το χρειαζόμαστε για να καρφώσουμε ένα καρφί.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Μπορείς κιόλας να καρφώνεις πολύ καλά το καρφί!
- Χτύπα δυνατά! ΜΠΟΥΜ! Χτύπα τώρα απαλά: ΤΑΚ, ΤΑΚ! Πολύ ωραία!
- Τέλεια!

29 Κάνω διάφορους ήχους

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να κάνει κινήσεις με το στόμα του: κάτι που βοηθάει στην ανάπτυξη της ομιλίας
- Να ακούει ήχους και λέξεις: κάτι που βοηθάει στην ανάπτυξη της γλώσσας
- Να δίνει προσοχή σε κάτι και να μιμείται κάποιον
- Να αναπτύξει την αντίληψή του

Τι θα χρειαστείτε;

- Δεν χρειάζονται υλικά.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Καθίστε σε μία καρέκλα ή στο πάτωμα και βάλτε το παιδί σας να καθίσει απέναντί.
- Κάντε διάφορες κινήσεις και ήχους με τα χείλη σας και φουσήξτε δυνατά – ενθαρρύνετε το παιδί σας να κάνει, ό,τι κάνετε κι εσείς.
- Κατονομάστε κάποιο γνωστό ζώο, για παράδειγμα το σκυλί. Κάντε πως γαβγίζετε. Ενθαρρύνετε το παιδί σας να γαβγίσει και αυτό.
- Δείξτε διάφορα αντικείμενα στο παιδί σας και μιμηθείτε τους ήχους που κάνουν, για παράδειγμα το αυτοκίνητο ή το ρολόι. Παρακολουθήστε το παιδί σας: μιμείται και αυτό τους ήχους;
- Πάρτε ένα άδειο ρολό κουζίνας, βάλτε το στο στόμα και μιλήστε δυνατά.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Ακούγεσαι ακριβώς όπως το αυτοκίνητο!
- «Σσσσς», σωστά, έτσι ακριβώς κάνει το φίδι!

30 Παίζω με τουβλάκια

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να κάνει συγκεκριμένες κινήσεις με τα χέρια του
- Να κάνει τις πρώτες εμπειρίες κατασκευής (να στοιβάζει αντικείμενα το ένα πάνω στο άλλο και να κτίζει κάτι)
- Να αναπτύσσει την φαντασία του
- Να συντονίζει τα μάτια και τα χέρια του
- Να κατονομάζει διάφορα χρώματα

Τι θα χρειαστείτε;

- Τουβλάκια ή κουτάκια

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δώστε στο παιδί σας τα τουβλάκια ή τα κουτάκια να παίξει για όση ώρα θέλει.
- Όσο το παιδί σας παίζει, καθίστε δίπλα του, παρατηρήστε το και περιγράψτε δυνατά τις κινήσεις που κάνει.
- Δείξτε του πως να στοιβάζει τα τουβλάκια ή τα κουτάκια για να φτιάξει έναν πύργο.
- Στη συνέχεια χαλάστε μαζί τον πύργο και ξαναφτιάξτε τον.
- Φτιάξτε τώρα ένα τραίνο με βαγόνια, βάζοντας το ένα τουβλάκι πίσω από το άλλο. Δείξτε στο παιδί σας πώς να σπρώξει το τελευταίο τουβλάκι προς τα μπρος για να τσουλήσει το τραίνο.
- Τοποθετήστε τα τουβλάκια σε μία σειρά, το ένα δίπλα ή πάνω στο άλλο, χωρίζοντάς τα ανά χρώμα, δηλ. τα κίτρινα όλα μαζί, τα κόκκινα όλα μαζί, κ.ά.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Τι ψηλό πύργο που έφτιαξες!
- Ωραίο το χρώμα που επέλεξες για το τραινάκι σου!

31 Διηγούμαι ιστορίες ζώων

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να αναγνωρίζει διάφορα ζώα
- Να ακούει προσεκτικά
- Να βλέπει εικόνες
- Να εξοικειωθεί με τα βιβλία

Τι θα χρειαστείτε;

- Ένα βιβλίο με εικόνες ζώων
- Λούτρινα ζωάκια

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δώστε στο παιδί σας το βιβλίο να το πιάσει και να το ξεφυλλίσει.
- Δείξτε του ένα ζώο από το βιβλίο και αναφέρετε τι χαρακτηριστικά έχει.
- Ρωτήστε το παιδί σας: «Πού είναι η αγελάδα; Για δείξε! Ναι, σωστά! Το άλογο που είναι;»
- Μιμηθείτε τις φωνές των ζώων και ρωτήστε το παιδί σας: «Πως κάνει η αγελάδα; Πως κάνει το άλογο;»
- Αν το παιδί σας είναι ήδη 2 ή 3 ετών, μπορείτε να του μιλήσετε για τα χαρακτηριστικά του κάθε ζώου: «Το γαϊδουράκι είναι πολύ δυνατό και μπορεί να κουβαλήσει πράγματα. Το γατάκι είναι μικρό και έχει μαλακό τρίχωμα».
- Αν το παιδί σας δεν μπορεί να προφέρει μία λέξη σωστά, πείτε την εσείς άλλη μία φορά σε μία πρόταση αργά και καθαρά.
- Αν δηλ. το παιδί σας πει «λάκι» αντί «σκυλάκι», εσείς θα πείτε «Ναι, αυτό είναι ένα όμορφο μικρό σκυ-λά-κι». Μην διορθώνετε το παιδί σας πιέζοντάς το να επαναλάβει μία λέξη μέχρι να την πει σωστά.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Ναι, το βρήκες, αυτό εδώ είναι ένα σκυλάκι!
- Μπράβο! Ξέρεις πολύ καλά να μιμείσαι τις φωνές των ζώων!

32 Τρέξε Μαρία, τρέξε Γιάννη!

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να ξεχωρίζει λέξεις, ήχους και τον ρυθμό της γλώσσας
- Να βρίσκει ένα πράγμα που έχει χαθεί: κάτι που βοηθάει στην ανάπτυξη της ικανότητας προσανατολισμού

Τι θα χρειαστείτε;

- Ένα μαρκαδόρο ή μία ξυλομπογιά με βρεγμένη μύτη

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Ζωγραφίστε με το μαρκαδόρο δύο πρόσωπα στα νύχια από τους δυο δείκτες των χεριών σας.
- Δείξτε τα δύο δάκτυλα στο παιδί σας και πείτε του, πως το ένα πρόσωπο ανήκει στη Μαρία, το άλλο στο Γιάννη. Πείτε του επίσης πως η Μαρία και ο Γιάννης μπορούν να τρέχουν και πως τώρα θα του πείτε μία ιστορία:

Μία μέρα δύο παιδάκια θέλησαν να ανέβουν στο βουνό.	χτυπήστε με τα δύο δάκτυλα στο τραπέζι
Το ένα λεγόταν Μαρία και το άλλο Γιάννη.	σηκώστε τον αριστερό δείκτη ψηλά
Τρέξε, Μαρία!	σηκώστε τον δεξί δείκτη ψηλά
Τρέξε, Γιάννη!	κρύψτε τη «Μαρία» πίσω από την πλάτη
Γύρνα πίσω, Μαρία!	κρύψτε τον «Γιάννη» πίσω από την πλάτη
Γύρνα πίσω, Γιάννη!	σηκώστε τον αριστερό δείκτη πάλι ψηλά
	σηκώστε τον δεξί δείκτη πάλι ψηλά

- Επαναλάβετε τους στίχους στο πλαίσιο. Όταν κρύψετε τη «Μαρία» και τον «Γιάννη» πίσω από την πλάτη σας, ρωτήστε το παιδί: «Πού είναι η Μαρία; Πού είναι ο Γιάννης;»

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Ήσουν πολύ προσεκτικός/προσεκτική, κατάλαβες πως η Μαρία και ο Γιάννης ήταν κρυμμένοι πίσω από τη πλάτη μου!

33a Αποσυναρμολογώ ένα ξύλινο παζλ

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να πιάνει ένα αντικείμενο με τον αντίχειρα και το δείκτη
- Να συντονίζει τα μάτια και τα χέρια του
- Να ελέγχει τα χέρια του
- Να παρατηρεί εικόνες

Τι θα χρειαστείτε;

- Ένα ξύλινο παζλ

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δώστε στο παιδί σας το ξύλινο πάζλ και αφήστε το να παίξει με αυτό όσο χρόνο θέλει.
- Μετά από λίγη ώρα καθίστε δίπλα του, δείξτε του κάποια κομμάτια του παζλ και πείτε του μια ιστορία που να ταιριάζει.
- Πείτε στο παιδί να σας δείξει κάποια κομμάτια του παζλ.
- Δείξτε στο παιδί σας, πως αφαιρούμε ένα κομμάτι από το πάζλ.
- Κατά πάσα πιθανότητα το παιδί σας θα σας μιμηθεί. Αν όχι, ενθαρρύνετε το να το κάνει.
- Μπορείτε να χτυπάτε τα κομμάτια μεταξύ τους. Έτσι θα δημιουργήσετε ήχους που θα κινήσουν το ενδιαφέρον του παιδιού.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Ναι, σωστά. Μπορείς να πάρεις στα χέρια σου το παζλ και να το γυρίσεις ανάποδα. Έτσι θα πέσουν όλα τα κομμάτια.
- Αφαιρείς εύκολα κομμάτια από το παζλ. Μπράβο σου!

33b Συναρμολογώ ένα ξύλινο παζλ

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να βρίσκει τα κομμάτια που ταιριάζουν μεταξύ τους: κάτι που βοηθάει στην ανάπτυξη του μυαλού
- Να κάνει στοχευμένες κινήσεις με τα χέρια και τα δάκτυλα
- Να συντονίζει κινήσεις ανάμεσα στον αντίχειρα και τον δείκτη
- Να παρατηρεί προσεκτικά διάφορα σχήματα, χρώματα και εικόνες

Τι θα χρειαστείτε;

- Εάν το παιδί σας είναι ενός έτους: ξύλινο πάζλ
- Εάν το παιδί σας είναι μεγαλύτερο: ένα πάζλ με αρχικά 4 κομμάτια

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Μιλήστε στο παιδί σας σχετικά με αυτό που απεικονίζουν τα κομμάτια του πάζλ.
- Αφαιρέστε δυο κομμάτια.
- Δείξτε στο παιδί σας, πως μπορούμε να συνδέσουμε τα δυο κομμάτια: ψάχνουμε τη σωστή θέση και γυρίζουμε τα κομμάτια μέχρι να τα συνδέσουμε μεταξύ τους.
- Πείτε στο παιδί σας να συνδέσει ένα ακόμη κομμάτι με το παζλ. Αν δεν τα καταφέρνει, βοηθήστε το.
- Δώστε επίσης τις σωστές συμβουλές, για παράδειγμα «Γύρνα το κομμάτι, λίγο πιο πίσω, έτσι ακριβώς!»
- Αν το παιδί σας αρχίζει να εκνευρίζεται, επειδή δεν τα καταφέρνει, ηρεμήστε το και βοηθήστε το δίνοντάς του ένα εύκολο κομμάτι.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Τα κατάφερες: Έβαλες μόνος/μόνη σου το κομμάτι στη σωστή θέση!

34 Περπατώ πάνω στα πόδια σου

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να συνεργάζεται
- Να κρατά την ισορροπία του

Τι θα χρειαστείτε;

- Δεν χρειάζονται υλικά.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

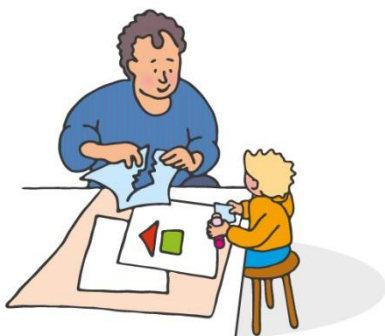
- Βάλτε το παιδί σας να πατήσει με τα πόδια του πάνω στα δικά σας, κοιτάζοντας προς την κατεύθυνσή σας και αρχίστε να περπατάτε κρατώντας το από τα χέρια.
- Περπατήστε αργά και γρήγορα λέγοντας αντίστοιχα τις λέξεις «αργά» και «γρήγορα».
- Κάνετε εναλλάξ μικρά και μεγάλα βήματα λέγοντας αντίστοιχα τις λέξεις «μεγάλα βήματα» και «μικρά βήματα».
- Μιμηθείτε το βάδισμα ενός ζώου: περπατήστε σαν πάπια ή καλπάστε σαν άλογο.
- Βάλτε το παιδί σας να στέκεται με τα πόδια του πάνω στα δικά σας, κοιτάζοντας προς την άλλη κατεύθυνση.
- Μπορείτε να πείτε τους εξής στίχους:

Το δρομάκι ακολουθώ,
Ένα δύο, ένα δυο.
Το δρομάκι ακολουθώ,
Τραγουδάω και γελώ.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Μπορείς και κάνεις πολύ μεγάλα βήματα! Και πολύ γρήγορα βήματα! Και περπατάς και προς τα πίσω! Μπράβο σου!

35 Κολλάω

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να εξασκεί τις κινήσεις των χεριών του
- Να συντονίζει τα χέρια και τα μάτια
- Να χρησιμοποιεί κόλλα
- Να αναπτύσσει την αίσθηση της αφής

Τι θα χρειαστείτε;

- Μία παλιά εφημερίδα ως βάση επιφάνειας εργασίας
- Χαρτί που θα σκίσετε σε κομματάκια
- Ένα φύλλο χοντρό χαρτί
- Μία κόλλα

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δείξτε στο παιδί σας όλα τα αντικείμενα και πείτε του πως τα ονομάζουμε.
- Δείξτε στο παιδί σας πως να σκίζει ένα φύλλο χαρτί σε κομματάκια.
- Ενθαρρύνετε το να το κάνει μόνο του.
- Δείξτε στο παιδί σας πως χρησιμοποιούμε την κόλλα.
- Δείξτε στο παιδί σας πως να βάλει κόλλα πάνω στα κομματάκια χαρτιού.
- Κολλήστε στη συνέχεια μαζί με το παιδί σας τα κομματάκια χαρτιού πάνω στο χοντρό χαρτί και συζητήστε κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Πολύ ωραία σκίζεις το χαρτί! Μπορείς και πιέζεις ήδη με δύναμη. Το κόλλησες πολύ ωραία!

36 Φυσάω ένα μπαλάκι

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να αντιλαμβάνεται συνειδητά την αναπνοή του
- Να κάνει με την αναπνοή του κάτι διαφορετικό
- Να εξασκεί τους μύες γύρω από το στόμα: συμβάλει στην καλύτερη ανάπτυξη της ομιλίας
- Να χρησιμοποιεί συνειδητά τα χείλια και τη γλώσσα
- Να κάνει κάτι μαζί με άλλους, να παίζει με άλλους

Τι θα χρειαστείτε;

- Ένα μπαλάκι του πινγκ πονγκ ή ένα μπαλάκι από βαμβάκι
- Προαιρετικά δύο καλαμάκια
- Προαιρετικά έναν καθρέφτη

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δώστε στο παιδί σας το μπαλάκι να το παρατηρήσει, να το πιάσει, να το επεξεργαστεί.
- Πείτε στο παιδί σας τι θα κάνετε με το μπαλάκι αυτό.
- Βάλτε το μπαλάκι πάνω στο τραπέζι και φυσήξτε προς την κατεύθυνση του παιδιού σας.
- Πείτε στο παιδί σας να φυσήξει επίσης το μπαλάκι.
- Αν τα καταφέρει, μπορείτε να παίξετε με το μπαλάκι φυσώντας το μία στη μία κατεύθυνση και μία στην άλλη.
- Μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε και τα καλαμάκια για να φυσήξετε το μπαλάκι.
- Όταν φυσάτε το μπαλάκι, κοιταχτείτε με το παιδί σας μέσα στον καθρέφτη.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Μπορείς και φυσάς πολύ δυνατά!
- Καταφέρνεις και φυσάς το μπαλάκι πολύ μακριά!

37 Παιχνίδι ρόλων: Πάμε για ψώνια

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να μιμείται οικείες καταστάσεις
- Να παίζει με άλλους
- Πολλές νέες λέξεις και προτάσεις

Τι θα χρειαστείτε;

- Μία σακούλα ή μια τσάντα υφασμάτινη
- Άδεια χάρτινα κουτιά γάλακτος, πλαστικά δοχεία, διάφορα μικρά κουτάκια
- Ένα παλιό πορτοφόλι
- Για «χρήματα» μπορείτε να χρησιμοποιήσετε κουμπιά ή πλαστικά και χάρτινα νομίσματα ή κέρματα

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δώστε στο παιδί σας ένα-ένα τα «ψώνια».
- Πάρτε τη τσάντα και τα χρήματα και προσποιηθείτε πως πάτε για ψώνια: «Καλή σας μέρα! Παρακαλώ θα ήθελα να αγοράσω ένα λίτρο γάλα. Έχετε να μου δώσετε;»
- Εάν το παιδί σας δυσκολεύεται, βοηθήστε το να κάνει τον πωλητή και πείτε του να σας δώσει το γάλα: «Τώρα πες, ένα ευρώ παρακαλώ».
- Αγοράστε και άλλα πράγματα, βάλτε τα στη τσάντα και πληρώστε.
- Κάντε τον ιδιαίτερα ομιλητικό πελάτη, λέγοντας πάντα κάτι για το προϊόν που αγοράζετε.
- Αλλάξτε ρόλους, ενδεχομένως να θέλει και το παιδί σας να υποδυθεί το ρόλου του πελάτη.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Έμαθες να ψωνίζεις, μπράβο σου!
- Είσαι καλός πωλητής/καλή πωλήτρια!
- Μπράβο σου, πούλησες πολλά πράγματα!

38 Μαζεύουμε μαζί τα παιχνίδια

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να ασχολείται μαζί με άλλους
- Να συντονίζει μάτια και χέρια
- Να διατηρεί μία τάξη στο περιβάλλον του

Τι θα χρειαστείτε;

- Μερικά κουτιά αποθήκευσης παιχνιδιών
- Παιχνίδια, πεταμένα σε διάφορα μέρη μέσα στο δωμάτιο

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δώστε στο παιδί σας ένα κουτί αποθήκευσης παιχνιδιών και παρακολουθήστε τι θα κάνει.
- Πείτε στο παιδί σας, πως αυτό είναι ένα κουτί αποθήκευσης και πως τώρα θα μαζέψετε παρέα όλα τα παιχνίδια και θα τα βάλετε μέσα στο κουτί.
- Δώστε στο παιδί σας παιχνίδια του ίδιου είδους, για παράδειγμα τουβλάκια Lego ή Duplo και ζητήστε του να τα βάλει όλα στο ίδιο κιβώτιο.
- Τα Παιδιά που είναι κάτω των 6 ετών χρειάζονται συνήθως τη βοήθεια ενός ενήλικα για να μαζέψουν τα παιχνίδια τους.
- Για διαφορετικά είδη παιχνιδιών χρησιμοποιείστε διαφορετικά κουτιά.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Σε ποιο κουτί να βάλουμε τα αυτοκίνητα; Σε αυτό; Πολύ καλή ιδέα! Έτσι θα το κάνουμε. Θα βάλουμε όλα τα αυτοκινητάκια εδώ μέσα.
- Έμαθες πλέον να ξεχωρίζεις πολύ καλά τα παιχνίδια σου. Μπράβο!

39 Χόπλα, χόπλα το αλογάκι

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να παίζει με άλλους
- Να αντιλαμβάνεται τον ήχο και το ρυθμό της γλώσσας και των λέξεων

Τι θα χρειαστείτε;

- Δεν χρειάζονται υλικά.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Καθίστε σε μία καρέκλα και βάλτε το παιδί σας να καθίσει πάνω στα γόνατά σας. Κρατήστε το καλά και αρχίστε να κουνάτε τα γόνατα, πάνω κάτω: «Θέλεις να παίζεις το αλογάκι;»
- Κουνήστε τα γόνατα εναλλάξ γρήγορα και αργά. Μπορείτε να τραγουδήσετε κάνοντας παράλληλα τις ανάλογες κινήσεις προς τα δεξιά, αριστερά, κτλ. :

Χόπλα, χόπλα το αλογάκι,
τρέχει μες στο λιβαδάκι,
πότε τρέχει δεξιά,
πότε τρέχει αριστερά,
πότε πάνω, πότε κάτω,
αλογάκι θα σε πιάσω!

- Όταν πείτε την τελευταία λέξη, σηκώστε το παιδί σας ψηλά.
- Βάλτε το αμέσως μετά πάλι να καθίσει στο γόνατά σας.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Κρατιέσαι πολύ καλά!
- Μπράβο σου, είσαι καλός καβαλάρης/καλή καβαλάρισσα!!

40 Παίζω με πλαστελίνη

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Έναν ασυνήθιστο τρόπο αφής και κίνησης των δακτύλων του
- Να ανακαλύπτει ένα καινούργιο υλικό που μπορεί να το πλάσει μόνο του

Τι θα χρειαστείτε;

- Πλαστελίνη – στην αρχή ένα χρώμα, αργότερα περισσότερα
- Μια επιφάνεια εργασίας, π.χ. ένα χαρτόνι ή ένα σουπλά

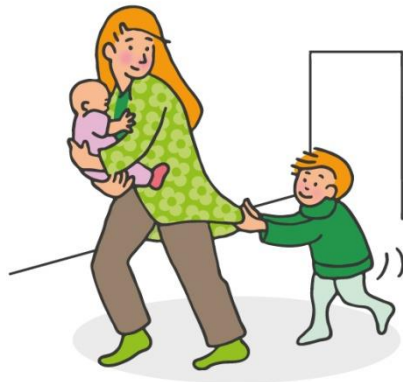
ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δώστε στο παιδί σας την πλαστελίνη για να νοιώσει με τα χέρια του το καινούργιο υλικό.
- Πάρτε ένα κομμάτι πλαστελίνη και πλάστε για παράδειγμα μία επίπεδη τούρτα, ένα μεγάλο φίδι, μακαρόνια ή μπαλίτσες.
- Παρατηρήστε τι κάνει το παιδί σας και πείτε για παράδειγμα: «Πήρες δύο μικρά κομματάκια πλαστελίνη και τώρα τα ενώνεις μεταξύ τους, μπράβο!»
- Δείξτε στο παιδί σας πως με το δάκτυλό μας μπορούμε να κάνουμε τρύπες στη πλαστελίνη.
- Δείξτε στο παιδί σας πως με ένα κουτάλι ή με το νύχι μας μπορούμε να κάνουμε γραμμές στην επιφάνεια της πλαστελίνης.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Ξέρεις ήδη να πλάθεις πολύ ωραία!
- Μπορείς πλέον να πλάθεις μία μπαλίτσα/ένα μικρό φίδι...!

41 Παίζω τρενάκι

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να κάνει κάτι μαζί με άλλους: σημαντικό για την εξάσκηση της συνεργασίας
- Να προσποιείται: ενισχύει τη φαντασία και δίνει ευκαιρίες να δοκιμάσει ελεύθερα τις δυνατότητές του

Τι θα χρειαστείτε;

- Αρκετό χώρο για να κινηθείτε

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Αν το παιδί σας είναι βρέφος, πάρτε το στην αγκαλιά σας. Αν είναι 2 ή 3 ετών βάλτε το να σταθεί πίσω σας και πείτε του να κρατηθεί πάνω σας.
- Ξεκινήστε να περπατάτε και πείτε του πως κάνετε το τρένο: «Άκου πως κάνει το τρένο: τσαφ, τσουφ, τσαφ, τσουφ».
- Αρχίστε να περπατάτε πιο γρήγορα όπως ένα τρένο που ξεκινά αργά και γίνεται όλο και πιο γρήγορο.
- Κάντε επίσης το σφύριγμα της ατμομηχανής: «Τουούτ Τουούτ!»
- Αφήστε το παιδί σας να κάνει επίσης την ατμομηχανή, να τρέξει μπροστά, να στρίψει και να σφυρίξει σαν την ατμομηχανή.
- Μπορείτε να συνοδέψετε τη δραστηριότητα με ένα τραγούδι που ταιριάζει: :

Τσαφ τσουφ, τσαφ τσουφ, το τρένο περνά,
Τσαφ τσουφ, τσαφ τσουφ, περνά και σφυρά,
Τσαφ τσουφ, τσαφ τσουφ, το τρένο περνά,
Τσαφ τσουφ, τσαφ τσουφ, και μας χαιρετά.

- Μπορείτε επίσης να βάλετε καρέκλες τη μία πίσω από την άλλη να παριστάνουν τα βαγόνια.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Μιμείσαι ήδη πολύ ωραία το τρένο!

42 Περνάω χάντρες σε κορδόνι

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να ελέγχει επακριβώς τα χέρια του
- Να συντονίζει χέρια και μάτια

Τι θα χρειαστείτε;

- Μεγάλες χάντρες, λίγο σπάγκο ή κορδόνι

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δώστε στο παιδί σας να παίξει με τις χάντρες και τον σπάγκο.
- Περάστε την πρώτη χάντρα από τον σπάγκο και κάντε κόμπο.
- Δείξτε στο παιδί σας πως να περνάει τη χάντρα από τον σπάγκο.
- Κρατήστε τον σπάγκο ή το κορδόνι στον αέρα έτσι ώστε να πέσουν οι χάντρες στην άκρη με τον κόμπο.
- Κρατήστε τον σπάγκο ή το κορδόνι και πείτε στο παιδί σας να περάσει μία χάντρα.
- Ενθαρρύνετε το παιδί σας να κρατήσει τον σπάγκο ή το κορδόνι και να περάσει μία χάντρα μόνος του/μόνη της.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Έτσι ακριβώς, κρατάς σωστά τον σπάγκο!
- Πέρασες μόνος σου/μόνη σου τη χάντρα στον σπάγκο. Τα καταφέρνεις ήδη πολύ καλά. Μπράβο!

43 Κάνω κωλοτούμπα

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να ελέγχει το σώμα του
- Να κάνει στοχευμένες κινήσεις

Τι θα χρειαστείτε;

- Μία μαλακή επιφάνεια για το πάτωμα, π.χ. ένα μαλακό στρώμα ή χαλί

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Εάν είστε ευλύγιστη/ευλύγιστος δείξτε στο παιδί σας πως κάνουμε μία κωλοτούμπα.
- Βάλτε το παιδί σας να γονατίσει κάτω και να στηριχθεί στα χέρια του.
- Βοηθήστε το να βάλει το κεφάλι του ανάμεσα στα χέρια. Κρατήστε τον αυχένα του με το ένα χέρι σας.
- Σπρώξτε με το άλλο σας χέρι τα οπίσθια του, έτσι ώστε να κυλίσει μπροστά.
- Αφήστε το παιδί σας να προσπαθήσει και μόνο του. Αν είναι απαραίτητο μπορείτε να το βοηθήσετε λίγο.
- Αν το παιδί σας δεν θέλει να κάνει τη συγκεκριμένη δραστηριότητα, κάντε κάτι άλλο: τραγουδήστε και στο τέλος ξαπλώστε και οι δύο στο πάτωμα και κάντε με το σώμα σας μία στροφή.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Κάνεις ήδη πολύ ωραία στροφή!
- Η κωλοτούμπα σου είναι ήδη πολύ καλή!

44 Παίζω με τα δάκτυλα του χεριού μου

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να παρακολουθεί και να κοιτάζει προσεκτικά
- Να αντιλαμβάνεται τον ρυθμό και τον ήχο της γλώσσας και των λέξεων: κάτι που βοηθάει πολύ στην ανάπτυξη της ομιλίας

Τι θα χρειαστείτε;

- Προαιρετικά έναν μαρκαδόρο ή μια ξυλομπογιά με βρεγμένη μύτη

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Μπορείτε να ζωγραφίσετε πρόσωπα στις άκρες των δακτύλων σας ή πάνω στα νύχια των χεριών σας.
- Αφήστε το παιδί σας να παίζει με τα δάκτυλά σας και τραγουδήστε:

Πέντε πιθηκάκια μικρά, χορεύαν στο κρεβάτι,
Πέφτει κάτω το ένα, χτυπάει το κεφαλάκι. Μπαμ!
Τέσσερα πιθηκάκια μικρά, χορεύαν στο κρεβάτι,
Πέφτει κάτω το ένα, χτυπάει το ποδαράκι. Μπαμ!
Τρία πιθηκάκια μικρά, χορεύαν στο κρεβάτι,
Πέφτει κάτω το ένα, χτυπάει το χεράκι. Μπαμ!
Δύο πιθηκάκια μικρά, χορεύαν στο κρεβάτι,
Πέφτει κάτω το ένα, χτυπάει το δακτυλάκι. Μπαμ!
Ένα πιθηκάκι μικρό, χορεύει στο κρεβάτι.
Πέφτει κάτω το ένα, χτυπάει το μυτάκι. Μπαμ!
Πέντε πιθηκάκια μικρά, χορεύαν στο κρεβάτι,
Πέφτουνε στο πάτωμα και κουτρουβαλάνε!

Σας προτείνουμε επίσης: «Τρία γουρουνάκια μικρά...»

- Αν το παιδί σας είναι 1 ή 2 ετών, μπορείτε όσο απαγγέλετε ή τραγουδάτε τους στίχους να πιάνετε τα δάκτυλα του το ένα μετά το άλλο.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Σωστά, αυτός είναι ο αντίχειρας! Πόσο ωραία κουνάς τα δάκτυλά σου!

45 Βιβλία με εικόνες

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να παρατηρεί εικόνες
- Να ακούει προσεκτικά, όταν κάποιος διηγείται κάτι: με τον τρόπο αυτό μαθαίνει καλύτερα τη γλώσσα
- Να συνηθίζει τις εικόνες

Τι θα χρειαστείτε;

- Ένα βιβλίο με εικόνες

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δώστε στο παιδί σας το βιβλίο, καθίστε δίπλα του και παρακολουθήστε τι κάνει. Μιλήστε του για το βιβλίο.
- Πείτε του στη μητρική σας γλώσσα, τι δείχνει το βιβλίο και δείξτε τις σχετικές εικόνες.
- Αφήστε το παιδί σας να ξεφυλλίσει το βιβλίο μόνο του.
- Αν το παιδί σας επαναλάβει κάτι λάθος, ξαναπείτε τη λέξη αργά και καθαρά σε μία πρόταση να την ακούσει άλλη μία φορά σωστά. Αν το παιδί σας για παράδειγμα πει «ακούα» αντί «αρκούδα», πείτε: «Ναι, αυτή είναι μία αρκού-δα».

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Μου αρέσει που βλέπουμε μαζί αυτές τις εικόνες!
- Χαίρομαι που βλέπεις τις εικόνες και λες τι βλέπεις!

46 Ζωγραφίζω με νερομπογιές

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να εξασκεί την κίνηση των χεριών του
- Να συντονίζει χέρια και μάτια: κάτι που θα το βοηθήσει αργότερα στην εκμάθηση της γραφής
- Να εκφράζεται

Τι θα χρειαστείτε;

- Ένα πινέλο χοντρό και πλατύ και απορροφητικό χαρτί (μεγάλα φύλλα, ρολό ταπετσαρίας τοίχου ή παλιά κομμάτια ταπετσαρίας τοίχου)
- Ένα ή δύο χρώματα σε μικρές επίπεδα δοχεία (που δεν αναποδογυρίζουν)
- Ένα υγρό σφουγγαράκι
- Ως επιφάνεια εργασίας ένα πλαστικό τραπεζομάντηλο ή μια μεγάλη σακούλα σκουπιδιών και για ποδιά ζωγραφικής μια πλαστική σακούλα, ένα παλιό πουκάμισο ή ένα μπλουζάκι

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Φορέστε στο παιδί σας μια ποδιά ζωγραφικής και πείτε του πως τώρα θα ζωγραφίσετε με νερομπογιές (κατονομάστε επίσης τα χρώματα που θα χρησιμοποιήσετε).
- Βάλτε το χαρτί πάνω στο τραπεζομάντηλο και βρέξτε το καλά με το σφουγγάρι.
- Δώστε στο παιδί σας το πινέλο και δείξτε του πρώτα το δοχείο με το χρώμα. («Με αυτό το χρώμα μπορείς να ζωγραφίσεις»).
- Το παιδί σας μπορεί στην αρχή να βάλει ένα δάκτυλο ή την παλάμη του στο χρώμα και να κάνει έτσι ένα αποτύπωμα πάνω στο χαρτί.
- Δείξτε στο παιδί σας πως βουτάμε το πινέλο στο δοχείο με το χρώμα.
- Δείξτε του πως ζωγραφίζουμε τελείες και γραμμές πάνω στο χαρτί.
- Παρακολουθήστε μαζί πως απλώνεται το χρώμα.
- Ζωγραφίστε και εσείς και ενθαρρύνετε το παιδί σας να σας μιμηθεί.
- Δώστε του και ένα δεύτερο χρώμα. Πείτε ποιο χρώμα είναι.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Ζωγραφίζεις πολύ ωραία!

47 Επιτραπέζιο παιχνίδι λόττο

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να παίζει με άλλους ακολουθώντας κανόνες
- Νέες λέξεις και εκφράσεις
- Να κατανοεί διαφορές και ομοιότητες μεταξύ εικόνων

Τι θα χρειαστείτε;

- Ένα επιτραπέζιο παιχνίδι λόττο

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Παρατηρήστε μαζί με το παιδί σας τις εικόνες και εξηγήστε τι δείχνουν.
- Προσπαθήστε να βρείτε ποιες εικόνες ταιριάζουν μεταξύ τους και γιατί.
- Πάρτε τώρα από μία καρτέλα.
- Πάρτε ένα πλακίδιο και βάλτε το στην αντίστοιχη εικόνα που βρίσκεται πάνω στη καρτέλα. Αν το πλακίδιο δεν ταιριάζει στις εικόνες της καρτέλας, το βάζουμε στην άκρη.
- Απλώστε τα πλακίδια στο τραπέζι έτσι ώστε να μη φαίνεται η εικόνα που δείχνουν.
- Με τη σειρά παίρνετε ένα πλακίδιο και αν ταιριάζουν οι εικόνες το βάζετε πάνω στην καρτέλα, αν όχι, το αφήνετε στην άκρη και συνεχίζετε μέχρι να βρεθούν όλες οι εικόνες που απεικονίζονται στη καρτέλα.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Σωστά! Το βρήκες! Το πλακίδιο με τη καρέκλα ταιριάζει στην καρτέλα σου.

48 Για πιάσε!

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να εξασκεί την αφή του
- Να αντιλαμβάνεται τι πιάνει με τα χέρια του

Τι θα χρειαστείτε;

- Μερικά γνωστά αντικείμενα:
- ζεστά/κρύα αντικείμενα
- μαλακά/σκληρά αντικείμενα
- υγρά/στερεά αντικείμενα

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Αφήστε το παιδί σας να παρατηρήσει και να ψηλαφήσει όλα τα αντικείμενα.
- Μιλήστε του για τα αντικείμενα: είναι μαλακά ή σκληρά, λεία ή τραχιά, ζεστά ή κρύα, βαριά ή ελαφριά;
- Κρύψτε τώρα και οι δυο τα χέρια σας κάτω από το τραπέζι.
- Δώστε στο παιδί σας, κάτω από το τραπέζι χωρίς να βλέπει, ένα αντικείμενο.
- Πείτε στο παιδί σας να σας περιγράψει πως νιώθει το αντικείμενο που κρατάει στα χέρια του.
- Μετά αλλάξτε ρόλους: Το παιδί δίνει σε σας ένα αντικείμενο και εσείς το περιγράφετε.
- Συνεχίστε το παιχνίδι εναλλάσσοντας τους ρόλους.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Μου αρέσει ο τρόπος που εξετάζεις τα αντικείμενα!
- Σωστά, η πέτρα είναι κρύα!
- Σωστά, το πουλόβερ είναι μαλακό!

49 Παιχνίδι μεταμφίεσης

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να προσποιείται ότι μπαίνει στο ρόλο κάποιου άλλου
- Να αναπτύσσει τη φαντασία του

Τι θα χρειαστείτε;

- Ένα μαλακό ύφασμα, π.χ. ένα μαντήλι

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Αφήστε το παιδί σας να παίξει με το μαντήλι όπως θέλει.
- Ρωτήστε το παιδί σας να σας περιγράψει την αφή του υφάσματος και ποιο χρώμα έχει.
- Αφήστε το παιδί σας να πειραματιστεί. Μην κάνετε τίποτα. Παρακολουθήστε απλώς τι κάνει με το μαντήλι. Στόχος είναι να ανακαλύψει μόνο του πως μπορεί να το χρησιμοποιήσει.
- Δείξτε πως μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το μαντήλι: ως ποδιά, ως μαντήλα στο κεφάλι, ως επίδεσμο αλλά και ως σκέπασμα.
- Βοηθήστε το παιδί σας να δέσει το μαντήλι και να κάνει κόμπο.
- Δώστε του έναν καθρέφτη να κοιταχτεί.
- Αν το παιδί σας βάλει το μαντήλι στη μέση και το χρησιμοποιήσει ως ποδιά, κάντε σαν να έχει το ρόλο του μάγειρα και ρωτήστε το, τι θέλει να σας μαγειρέψει.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Καλή ιδέα, χρησιμοποίησες το μαντήλι ως σκέπασμα!

50 Πυραμίδα με κυπελλάκια

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να κάνει στοχευμένες κινήσεις με χέρια και πόδια
- Να συντονίζει τα μάτια και τα χέρια του
- Περιγραφή χώρου με τις προθέσεις πάνω, μέσα, δίπλα, πίσω, μπροστά
- Να αναγνωρίζει και να κατονομάζει χρώματα

Τι θα χρειαστείτε;

- Πυραμίδα με κυπελλάκια/ξύλινη πολλαπλή κούκλα «Ματριόσκα»

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Παρακολουθήστε το παιδί σας πως παίζει με τα πλαστικά κυπελλάκια ή την ξύλινη κούκλα «Ματριόσκα» και περιγράψτε τις κινήσεις του, μιλώντας δυνατά.
- Βάλτε τα κυπελλάκια το ένα πάνω στο άλλο, τονίζοντας καθαρά τη λέξη ΠΑΝΩ.
- Πείτε στο παιδί σας να βάλει μόνο του τα ποτήρια το ένα ΠΑΝΩ στο άλλο ή τη μία «Ματριόσκα» ΜΕΣΑ στην άλλη. Αν χρειαστεί, ξαναδείξτε του πως γίνεται.
- Όσο το παιδί σας παραμένει συγκεντρωμένο, μπορείτε να εξηγήσετε και τις έννοιες ΚΑΤΩ, ΔΙΠΛΑ, ΠΙΣΩ.
- Αν το παιδί σας θέλει να παίζει μόνο του, αφήστε να το κάνει. Καθίστε όμως δίπλα του, λέγοντας πάντα δυνατά τι κάνει: «Τώρα έβαλες το κόκκινο κυπελλάκι ΜΕΣΑ στο κίτρινο»
- Να λέτε παράλληλα και τα ονόματα των χρωμάτων, έτσι ώστε να τα μάθει και αυτά με εύκολο τρόπο.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Έκανες πολύ ωραίο πύργο με τα κυπελλάκια! Εγώ βάζω τα κυπελλάκια το ένα δίπλα στο άλλο. Μπορείς να το κάνεις και εσύ;

51 Βοηθάω στις δουλειές του σπιτιού

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να αποκτά αυτοπεποίθηση
- Να δρα αυτόνομα
- Να αναπτύσσει την αίσθηση ότι μπορεί να κάνει κάτι μόνο του

Τι θα χρειαστείτε;

- Για παράδειγμα μανταλάκια και βρεγμένα ρούχα, ψώνια που πρέπει να μπουν στη θέση τους, πατάτες που πρέπει να καθαριστούν, πλαστικά ποτηράκια που πρέπει να πλυθούν

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Σκεφτείτε αρχικά σε ποιες δουλειές του σπιτιού θα μπορούσε να συμμετέχει το παιδί σας.
- Σκεφτείτε μία κατάσταση, όπου το παιδί σας μπορεί να σας βοηθήσει, για παράδειγμα να βγάλει τα ψώνια από τη τσάντα, να τα βάλει πάνω στο πάγκο και μετά στη θέση τους ή να σας δίνει τα μανταλάκια όταν απλώνετε τα ρούχα ή να βάλει τις καθαρισμένες πατάτες μέσα στη κατσαρόλα ή να ανακατέψει το φαγητό.
- Μπορείτε να ρωτήσετε το παιδί σας: «Θέλεις να με βοηθήσεις;», «Μπορείς σε παρακαλώ να μου δώσεις τα μανταλάκια;»
- Στρώστε μαζί το τραπέζι για το γεύμα.
- Μιλήστε με το παιδί σας σχετικά με τις δραστηριότητες που κάνετε: «Τι κάνουμε με τα ψώνια;», «Γιατί απλώνουμε τα ρούχα στο σχοινί;»

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Με βοήθησες πάρα πολύ, σ' ευχαριστώ!

52 Βλέπω κάτι που εσύ δε βλέπεις

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να παρατηρεί λεπτομερώς
- Διαφορές ανάμεσα στα χρώματα
- Νέες λέξεις, π.χ. την ονομασία χρωμάτων και αντικειμένων
- Να παίζει με άλλους τηρώντας κανόνες

Τι θα χρειαστείτε;

- Δεν χρειάζονται υλικά.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Πείτε στο παιδί σας να σας δείξει μέσα στο δωμάτιο όλα τα αντικείμενα που έχουν ένα συγκεκριμένο χρώμα. Έτσι θα καταλάβετε, εάν αναγνωρίζει το χρώμα αυτό.
- Σκεφτείτε ένα ΚΟΚΚΙΝΟ αντικείμενο που βρίσκεται στο δωμάτιο και πείτε στο παιδί σας: «Βλέπω κάτι που εσύ δεν βλέπεις και είναι ΚΟΚΚΙΝΟ.»
- Αφήστε το παιδί σας να μαντέψει ποιο αντικείμενο έχετε στο νου σας. Πείτε τη λέξη «ζεστό» όταν αναφέρει το αντικείμενο που σκεφτήκατε και «κρύο» όταν πρόκειται για ένα αντικείμενο που βρίσκεται μακριά από αυτό που επιλέξατε.
- Στη συνέχεια είναι η σειρά του να διαλέξει ένα αντικείμενο με ένα συγκεκριμένο χρώμα για να το βρείτε εσείς.
- Μετά μπορείτε να επιλέξετε ένα αντικείμενο από ένα συγκεκριμένο υλικό, για παράδειγμα από ξύλο ή από γυαλί και να πείτε: «Βλέπω κάτι που δεν βλέπεις και είναι ξύλινο.»
- Το παιδί σας μπορεί να δείξει ή να κατονομάσει το αντικείμενο.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Είσαι πολύ κοντά! Σχεδόν το βρήκες!
- Μπράβο το βρήκες!

53 Memory – Παιχνίδι μνήμης

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Νέες λέξεις και έννοιες
- Να αναγνωρίζει διαφορές και ομοιότητες
- Να κρατά κάτι στη μνήμη του
- Να παίζει με άλλους, τηρώντας κανόνες

Τι θα χρειαστείτε;

- Στην αρχή τέσσερα ζευγάρια memory, στη συνέχεια όλο και περισσότερα

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Παρατηρήστε τις κάρτες μαζί με το παιδί σας και ζητήστε να σας πει τι απεικονίζουν.
- Τοποθετήστε τις κάρτες στο τραπέζι έτσι ώστε να φαίνονται οι εικόνες και διαλέξτε τα ζευγάρια καρτών που ταιριάζουν.
- Εάν το παιδί σας κατανοήσει το παιχνίδι, μπορείτε να προχωρήσετε ένα βήμα και να σκεφτείτε τι άλλο ταιριάζει μαζί και γιατί (π.χ. μήλο και δαμάσκηνο ταιριάζουν, επειδή και τα δύο είναι φρούτα ή καρέκλα και τραπέζι ταιριάζουν επειδή και τα δύο είναι έπιπλα).
- Στη συνέχεια τοποθετήστε τις κάρτες πάνω στο τραπέζι έτσι ώστε να φαίνεται η πίσω πλευρά τους.
- Βοηθήστε το παιδί να ανακατέψει τις κάρτες.
- Γυρίστε τώρα εναλλάξ από δύο κάρτες. Αν οι κάρτες είναι διαφορετικές τις ξαναγυρίζετε, αν είναι ίδιες, τις παίρνετε και τις δύο.
- Όταν κάποιος βρει δύο ίδιες κάρτες, τις κρατάει και γυρίζει άλλες δύο.
- Συνεχίστε το παιχνίδι μέχρι να βρεθούν όλες οι ίδιες κάρτες.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Σωστά, αυτές οι δύο κάρτες είναι ζευγάρι!

54 Παίζω στην άμμο

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να αναγνωρίζει την αφή της άμμου και να ανακαλύψει τι μπορεί να κάνει με αυτήν
- Να φτιάχνει κάτι από άμμο
- Να εκφράζει τη φαντασία του

Τι θα χρειαστείτε;

- Ένα σκάμμα με άμμο στη γειτονιά σας ή στην παιδική χαρά
- Λευκή άμμο κοντά στο σπίτι ή σε μία γωνιά του μπαλκονιού σας
- Ένα κουβαδάκι με νερό

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Φορέστε στο παιδί σας ρούχα που μπορούν χωρίς φόβο να λερωθούν.
- Αφήστε το παιδί σας να παίξει ελεύθερα με την άμμο και το νερό (σε πολλά παιδιά αρέσει να ρίχνουν νερό στην άμμο ή άμμο στο νερό).
- Ενθαρρύνετε το παιδί σας κουνώντας καταφατικά το κεφάλι σας ή χαμογελώντας του.
- Ρωτήστε το παιδί σας πως νοιώθει την άμμο (υγρή, στεγνή, χοντρή, λεπτή, μαλακή...).
- Φτιάξτε κάτι μαζί με το παιδί σας: ένα κέικ από άμμο, ένα ψηλό βουνό με τούνελ...
- Μετά το παιχνίδι συμμαζέψτε μαζί με το παιδί σας, βάλτε για παράδειγμα την άμμο που έχει σκορπιστεί εδώ κι εκεί πάλι μέσα στο σκάμμα.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Τι ωραίο κέικ που έφτιαξες!

55 Κυλώ την μπάλα και στοχεύω

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να συντονίζει τις κινήσεις των χεριών και των δακτύλων του
- Να συντονίζει μάτια και χέρια
- Να παίζει με διαφορετικούς τρόπους με μια μπάλα
- Να παίζει μαζί με άλλους

Τι θα χρειαστείτε;

- Μία μαλακιά και ελαφριά μπάλα

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δείξτε στο παιδί σας την μπάλα και μιλήστε μαζί του για το σχήμα της, την απαλότητα και το βάρος της.
- Αφήστε το παιδί σας να πειραματιστεί και να βρει από μόνο του, τι μπορεί να κάνει κάποιος με μία μπάλα.
- Πετάξτε την μπάλα ο ένας στον άλλο, κυλήστε ή κλωτσήστε την.
- Επιλέξτε στην αρχή ένα μεγάλο στόχο όπως για παράδειγμα μία πόρτα. Αργότερα μπορείτε να διαλέξετε ένα μικρότερο στόχο όπως για παράδειγμα το διάστημα μεταξύ των ποδιών της καρέκλας.
- Αν κι αυτός ο στόχος αποδειχτεί εύκολος, μπορείτε να στοχεύσετε με τη μπάλα το πόδι του τραπεζιού ή ένα ελαφρύ, άθραυστο αντικείμενο όπως ένα πλαστικό ποτήρι.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Πολύ ωραία κυλάς τη μπάλα και σημαδεύεις με ακρίβεια το στόχο σου!

56 Άκου καλά και ψάξε!

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να ακούει προσεκτικά

Τι θα χρειαστείτε;

- Έναν ήσυχο χώρο χωρίς ανοικτή τηλεόραση ή ανοικτό ράδιο
- Ένα ξυπνητήρι που κάνει τικ-τακ ή κάποιο άλλο αντικείμενο που παράγει έναν σταθερά επαναλαμβανόμενο ήχο.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Μιμηθείτε τον ήχο που κάνει το ξυπνητήρι και τραγουδήστε μαζί το παρακάτω τραγούδι.

Τικ-τακ, τικ-τακ, τικ-τακ, το ρολόι μας χτυπάει,
Τικ-τακ, τικ-τακ, τικ-τακ, τον καιρό μας το μετράει,
Ωρα είναι να πλυθείς, ώρα είναι να ντυθείς,
Ωρα μία, ώρα δύο, ώρα πια για το σχολείο.
Τικ-τακ, τικ-τακ, τικ-τακ.

- Πείτε στο παιδί σας να κλείσει τα μάτια, όσο εσείς κρύβετε το ξυπνητήρι.
- Ζητήστε του να ψάξει το ξυπνητήρι περπατώντας στο χώρο και ακούγοντας προσεκτικά από που έρχεται ο ήχος.
- Στη συνέχεια, αν το παιδί σας θέλει, μπορεί αυτό να κρύψει το ξυπνητήρι και εσείς να το ψάξετε.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Άκουσες πολύ προσεκτικά και βρήκες το ξυπνητήρι, τέλεια!

57 Μαθαίνω να ντύνομαι

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να κάνει κάτι μόνο του χωρίς να χρειαστεί βοήθεια
- Να αισθάνεται μεγάλο και αυτόνομο και να αναπτύξει το αίσθημα της αυτοπεποίθησής του

Τι θα χρειαστείτε;

- Διαφορετικά ρούχα

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Μάθετε στο παιδί σας να ντύνεται μόνο του με διαφορετικά ρούχα όπως για παράδειγμα μετά το μπάνιο (φανελίτσα, μπλούζα, πουλόβερ, κάλτσες...).
- Δείξτε του πως να κουμπώνει και να ξεκουμπώνει κουμπιά και πως να ανοίγει και να κλείνει αυτοκόλλητο βέλκρο.
- Τοποθετήστε στο πάτωμα ένα ξεκούμπωτο μπουφάν με το άνοιγμα λαιμού προς το μέρος σας και το φερμουάρ προς τα πάνω.
- Βοηθήστε το παιδί σας να «μπει» στο μπουφάν, φορώντας πρώτα τα μανίκια.
- Τραβήξτε το πίσω μέρος του μπουφάν προς τα κάτω για να εφαρμόσει σωστά.
- Συνεχίστε την εξάσκηση για όσο το παιδί σας δείχνει να το διασκεδάζει.
- Τοποθετήστε στη συνέχεια το μπουφάν πάνω σε ένα χαμηλό τραπέζι.
- Δείξτε στο παιδί σας αργά πως ανοίγουμε και πως κλείνουμε το μπουφάν.
- Ενθαρρύνετε το παιδί σας κάθε φορά που προσπαθεί να φορέσει το μπουφάν μόνο του και δεν τα καταφέρνει. Βοηθήστε λίγο και ενθαρρύνετε το πάλι: «Προσπάθησε άλλη μία φορά!»

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Μπράβο, τα κατάφερες πολύ καλά!

58 Φτιάχνω το δικό μου παζλ

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να χρησιμοποιεί στοχευμένα τους μύες των χεριών και των δακτύλων του
- Να συντονίζει μάτια και χέρια
- Να μελετά σχήματα
- Να συνθέτει τα κομμάτια μιας εικόνας σε ένα σύνολο

Τι θα χρειαστείτε;

- Μία εικόνα, λεπτό χαρτόνι και κόλλα ή μία καρτ-ποστάλ
- Ένα ψαλίδι ειδικό για παιδιά

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Επιλέξτε μια εικόνα που αρέσει στο παιδί σας και μιλήστε μαζί του γι' αυτή: «Τι βλέπεις εδώ; Τι σου αρέσει;»
- Απλώστε σε μια γωνιά του χαρτονιού κόλλα και κολλήστε πάνω την εικόνα.
- Εξηγήστε στο παιδί σας πως θα φτιάξετε ένα παζλ από την εικόνα και για το λόγο αυτό θα χρειαστεί να την κόψετε.
- Αφήστε το παιδί σας να κόψει μόνο του την εικόνα στα δύο. Αν χρειαστεί βοηθήστε το καθοδηγώντας τα χέρια του.
- Πείτε στο παιδί σας τώρα να βάλει τα κομμάτια πάλι το ένα δίπλα στο άλλο.
- Αν τα καταφέρει, μπορεί να κόψει τα δύο κομμάτια στη μέση για να τα κάνει τέσσερα και να ξανασυναρμολογήσει το παζλ.
- Αν η συναρμολόγηση το δυσκολεύει, βοηθήστε το, βάζοντας για παράδειγμα το ένα κομμάτι δίπλα στο άλλο ή γυρίζοντας τα κομμάτια που είναι ανάποδα.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Ξανάφτιαξες την εικόνα. Ακριβώς έτσι είναι το σωστό!

59 Διηγούμαι την ιστορία του βιβλίου

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Νέες λέξεις
- Να σχηματίζει προτάσεις από λέξεις
- Να ακούει προσεκτικά
- Να εξοικειώνεται με βιβλία

Τι θα χρειαστείτε;

- Ένα παιδικό βιβλίο με εικονο-ιστορία

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Παρατηρήστε μαζί με το παιδί σας τις εικόνες του βιβλίου και μιλήστε μαζί του για το τι βλέπετε.
- Διαβάστε ή διηγηθείτε μέρη της ιστορίας δείχνοντας τις εικόνες στις οποίες αναφέρεστε.
- Παρακινήστε το παιδί σας να συλλογιστεί σχετικά με την ιστορία κάνοντας του ερωτήσεις: «Τι θα κάνει τώρα ο/η;», «Που θα πάει;», «Τι γίνεται τώρα;»
- Εξηγήστε τι σημαίνουν οι νέες λέξεις και αν υπάρχει δυνατότητα δείξτε τις.
- Διαβάστε ή διηγηθείτε την ιστορία με διαφορετικές φωνές, για παράδειγμα με βροντερή και τρανταχτή φωνή όταν μιλάει μία αρκούδα και λέει: «Μμμ, τι νόστιμο μέλι! Το θέλω!»
- Διηγηθείτε την ιστορία και ενθαρρύνετε το παιδί σας να τη διηγηθεί και αυτό. Μπορείτε να το βοηθήσετε κάνοντάς του ερωτήσεις: «Τι έκανε ο/η.....; Τι συνέβη εδώ;»

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Μπορείς να διηγείσαι ήδη πολύ ωραία! Ναι, ο/η αυτό ακριβώς έκανε!

60 Παίζω κουκλοθέατρο με ένα γάντι πλυσίματος ή μια κάλτσα

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να αναπτύσσει τη φαντασία του
- Να σχηματίζει κατανοητές προτάσεις
- Να λύνει προβλήματα
- Να σκέφτεται μαζί με άλλους

Τι θα χρειαστείτε;

- Ένα γάντι πλυσίματος ή μία κάλτσα

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Βάλτε το χέρι σας μέσα στην κάλτσα ή το γάντι (ή χρησιμοποιείτε μία κανονική κούκλα).
- Με τον αντίχειρα από τη μια και τα υπόλοιπα δάκτυλα του χεριού μαζί από την άλλη σχηματίστε ένα στόμα. Κάντε το στόμα να μιλάει ή να δαγκώνει με το να ανοιγοκλείνετε τον αντίχειρα και τα δάκτυλα.
- Προσποιηθείτε ότι η «γαντόκούκλα» προσπαθεί να δαγκώσει τη μύτη ή το χέρι του παιδιού σας: «Θέλω να σε φάω! ΧΑΠ!» (Αν αρέσει αυτή η δραστηριότητα στο παιδί σας, ξανακάντε το.)
- Η κούκλα μπορεί επίσης να μιλήσει με το παιδί σας για κάποιο πρόβλημα, για παράδειγμα «Έχασα το σκουφάκι μου, που να το ψάξω; Αλλά εκεί δεν είναι. Τι να κάνω τώρα;».
- Η τέχνη είναι να παρακινήσετε το παιδί σας, μέσα από τη συζήτηση, να μιλήσει για κάποιο πρόβλημα που το ίδιο γνωρίζει.
- Το παιχνίδι αρέσει ακόμη περισσότερο στα παιδιά, αν κάνετε κινήσεις με την κούκλα και αλλάζετε τον τόνο της φωνής σας.
- Δώστε στο παιδί το γάντι πλυσίματος ή την κάλτσα να παίξει και αυτό και να μιλήσει μαζί σας.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Είδες, βρήκες το σκουφάκι σου!
- Μιλάς ήδη πολύ καλά με την κούκλα!

61 Τι ταιριάζει;

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να κοιτάζει προσεκτικά και να συγκρίνει
- Να εξασκεί τη μνήμη του
- Νέες έννοιες και κατηγορίες

Τι θα χρειαστείτε;

- Είδη του σπιτιού που ανήκουν στην ίδια κατηγορία, π.χ. διαφορετικά κουτάλια, χρωματιστά μανταλάκια, διαφορετικές κλωστές, κουμπιά...

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Συλλέξτε τα κατάλληλα υλικά.
- Ενθαρρύνετε το παιδί σας να μιλήσει, κάνοντάς του ερωτήσεις: «Για ποιο πράγμα χρειαζόμαστε τα/τις ...;»
- Πείτε στο παιδί σας πως ονομάζονται τα αντικείμενα και δείξτε του την ορθή χρήση τους.
- Ζητήστε από το παιδί σας να ταξινομήσει τα αντικείμενα ανά κατηγορία (να βάλει μαζί όλα τα αντικείμενα που ανήκουν στην ίδια κατηγορία):
 1. Να χωρίσει τα μανταλάκια ανά χρώμα: όλα τα κόκκινα μαζί, όλα τα κίτρινα μαζί, όλα τα πράσινα μαζί.
 2. Να χωρίσει τα μαχαιροπίρουνα σε μεγάλα και μικρά.
 3. Να βάλει κουτάλια και πιρούνια ξεχωριστά.
 4. Να βάλει ξύλινα και μεταλλικά κουτάλια ξεχωριστά.
- Μάθετε στο παιδί σας τις κατηγορίες:

«Τρώμε με μαχαιροπίρουνο.» - «Το κόκκινο και το κίτρινο είναι χρώματα.» - «Το ξύλο, το πλαστικό και το μέταλλο είναι υλικά, με τα οποία φτιάχνουμε αντικείμενα.»

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Σωστά, αυτό το μανταλάκι είναι κόκκινο και μπαίνει εκεί!
- Μια χαρά ξεχωρίζεις ήδη τα αντικείμενα, μπράβο σου!

62 Παίζω με τουβλάκια Lego ή Duplo

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Να φτιάχνει κατασκευές με τουβλάκια Lego ή Duplo
- Να εκφράζει τη φαντασία του
- Να συντονίζει μάτια και χέρια

Τι θα χρειαστείτε;

- Τουβλάκια Lego ή Duplo

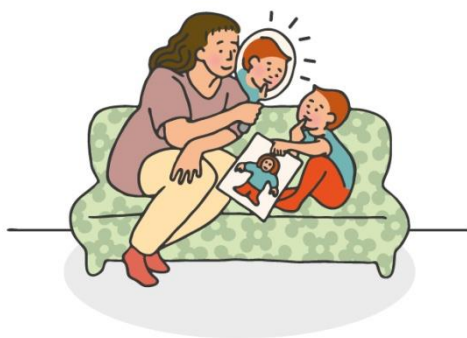
ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Αφήστε το παιδί σας να παίξει ελεύθερα με τα τουβλάκια Lego ή Duplo.
- Ενθαρρύνετε το παιδί σας δείχνοντας ενδιαφέρον για αυτό που κάνει.
- Δείξτε στο παιδί σας πως να αποκολλήσει ενωμένα τουβλάκια και να φτιάξει κάτι καινούργιο. Βοηθήστε το μόνο λίγο κατευθύνοντας τα χέρια του, εάν δεν τα καταφέρνει μόνο του.
- Παίξτε με την κατασκευή του.
- Μιλήστε με το παιδί σας. Κάντε του ερωτήσεις: «Είναι αυτό ένα σπίτι; Α, είναι καράβι; Ποιος είναι ο καπετάνιος; Υπάρχουν και ναυτάκια;»

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Ενώνεις ήδη πολύ καλά τα τουβλάκια!
- Ο πύργος σου είναι πολύ ψηλός!

63 Μέρη του σώματος

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Πως λειτουργεί το σώμα του
- Την έκφραση «Μέρη του σώματος» και την ονομασία μερικών μερών του σώματος

Τι θα χρειαστείτε;

- Έναν καθρέφτη
- Μία εικόνα ή μια φωτογραφία ενός παιδιού
- Ένα βιβλίο με θέμα «Το σώμα μου»

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Κοιτάξτε μαζί με το παιδί σας τις εικόνες/φωτογραφίες και πείτε του, πως τώρα θέλετε να μιλήσετε για τα μέρη του σώματος.
- Εναλλακτικά ξεφυλλίστε μαζί ένα βιβλίο με θέμα «Το σώμα μου» και μιλήστε του για τα μέρη του σώματος που βλέπετε.
- Προσέξτε που ακριβώς κοιτάζει το παιδί σας, γιατί αυτό είναι κάτι που το ενδιαφέρει ιδιαίτερα. Πείτε στο παιδί σας πως λέγεται το μέρος του σώματος που κοιτάζει.
- Κάντε του ερωτήσεις σχετικά με τα μέρη του σώματος: «Πως λέγεται αυτό το μέρος του σώματος; Που είναι στο δικό σου σώμα; Έχεις κι εσύ έναν/μία/ένα ...; Πού είναι; Τί κάνεις με τον/την/το...»
- Εάν είναι απαραίτητο, βοηθήστε το παιδί σας λέγοντάς του το πρώτο γράμμα ή ψιθυρίζοντάς του την πρώτη συλλαβή της λέξης.

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Ναι, σωστά αυτό είναι ένα πόδι! Που είναι το δικό σου πόδι;

64 Η οικογένειά μου

Τι μαθαίνει το παιδί σας;

- Την ονομασία των μελών της οικογένειάς του
- Νέες έννοιες που σχετίζονται με την οικογένεια
- Να γνωρίζει τον δεσμό της οικογένειας

Τι θα χρειαστείτε;

- Φωτογραφίες με μέλη της οικογένειας
- Χαρτί ζωγραφικής και ξυλομπογιές

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ;

- Δείξτε στο παιδί σας τις φωτογραφίες και πείτε του να σας πει ποιον ή ποια βλέπει. Μπορεί επίσης να δείξει με το δάκτυλό του, όσα πρόσωπα αναγνωρίζει.
- Εναλλακτικά μπορείτε να ζωγραφίσετε τα μέλη της οικογένειας. Εννοείται πως δεν είναι απαραίτητο οι ζωγραφιές να είναι πιστά αντίγραφα των ανθρώπων. Η ζωγραφιά είναι μια ευκαιρία για να μιλήσετε για την οικογένεια.
- Αφήστε και το παιδί σας να ζωγραφίσει. Μην ξεχνάτε πως ένα ή δύο κυκλάκια και μία γραμμούλα για ένα παιδί μπορεί ήδη να σημαίνει πως ζωγράφισε έναν άνθρωπο.
- Διηγηθείτε με βάση τις φωτογραφίες ή τις ζωγραφιές κάτι σχετικά με τα μέλη της οικογένειας: Ποιοι είναι και που μένουν, ποιες εμπειρίες έχετε κάνει μαζί (εσείς ή το παιδί σας)...
- Κατονομάστε επίσης τις σχέσεις ανάμεσα στα μέλη της οικογένειας: «Η γιαγιά είναι η μαμά μου. Ο θείος Α. είναι ο αδερφός του μπαμπά...»
- Ζητήστε από το παιδί σας να σας δείξει όλα τα παιδιά, ύστερα όλες τις γυναίκες, μετά όλους τους άνδρες ...

Ενθαρρύνετε το παιδί σας λέγοντας:

- Ναι, σωστά! Ο παππούς Λ. είναι ο μπαμπάς μου.
- Τον βρήκες στη φωτογραφία. Μπράβο σου!